AWEMainta
E DIFERENCIA DEN NOTICIA

Retiro honorabel

6

2

Ministerio Publico a presenta su rapport anual 2023

5

Salida di Nicolas Maduro por pasa via Aruba of Corsou

AWEMainta.NL 27

AFTA-rapport toont problemen op de voedselmarkt van Aruba

Rapport Anual 2023 di Ministerio Publico Aruba

Un analisis di tendencia y comparacion cu añanan anterior

MINISTERIO Publico di Aruba (OM) a presenta su raport anual pa 2023 na medionan di comunicacion, loke ta duna oportunidad pa un analisis mas profundo di e tendencianan den e ultimo añanan.
E corant digital AWEMainta, basa riba e tendencianan resaltante aki, ta profundisa den e implicacionnan y ta lansa preguntanan critico na OM pa informa e publico miho tocante e situacion riba e isla. E articulo aki ta ofrece un resumen di e topiconan principal den e raport anual 2023 y ta compara esakinan cu añanan anterior.

Cifranan di Criminalidad: Fluctuacionnan Notable den Delitonan
E cantidad di delitonan registra na 2023 ta mustra un patron varia compara cu e añanan anterior. Na 2019 tabatin un aumento notable den e cantidad di delitonan te na 3214, mientras cu e cantidad den e añanan siguiente a baha atrobe. Sinembargo, na 2023 ta wordo observa atrobe un aumento leve compara cu 2022. E delitonan mas frecuente ta keda practicamente mescos, manera maltrato, core auto sin rijbewijs, y core auto bou influencia.

Un cambio importante cu ta resalta na 2023 ta e aumento di casonan di maltrato, cual ya tabata un punto di preocupacion desde 2019. E campañanan contra violencia domestico y e introduccion di e Plan di Crisis Social ta parce di tin cierto efecto, pero e cifranan ta indica cu violencia domestico ainda ta un problema grandi riba e isla.

Delitonan Relaciona cu Droga: Droganan Duro y Suave
E cantidad di delitonan relaciona cu droga ta keda un factor stabil pero preocupante a traves di e añanan. Na 2021 y 2022 a mira un caida leve di tanto delitonan di droga suave como duro, pero na 2023 tin un aumento atrobe. Esaki ta mustra riba e problema persistente di contrabanda y uso di droga riba e isla, cual OM ta sigui combati cu diferente intervencion y persecucionnan penal.

Seguridad den Trafico: Un Prioridad Constante
Delitonan di trafico ta un problema pa hopi aña caba na Aruba y na 2023 nos ta mira un continuacion di e esfuersonan di OM pa mehora e seguridad den trafico. Mescos cu den añanan anterior, core auto bou influencia ta keda un delito frecuente. E maneho pa medio di controlnan di trafico preventivo a contribui na e combatimento di e infraccionnan aki, pero e aumento den e cantidad di delitonan di trafico ta mustra cu ainda tin hopi trabou pa haci.

Resultadonan Financiero: Entradanan y e Afpakteam
Un otro punto resaltante den e rapportnan anual ta e aspecto financiero di e persecucion penal. OM a ricibi na 2023 atrobe sumanan significante for di sentencianan hudicial y transaccionnan.

E patronchi aki a keda consistente desde 2019, ora OM, door di esfuersonan adicional manera recuperacion di atraso y aumento di cobransa di boet, a logra genera mas entrada. Ademas, e Afpakteam, cu ta enfoca riba confiscacion di ganashi criminal, tambe a logra resultadonan importante na 2023.

Tendencianan den Deportacion y Cooperacion Internacional
Den liña cu e añanan anterior, OM ta sigui dedica na e deportacion di stranheronan cu a comete delitonan.

Na 2023 tabatin un disminucion den e cantidad di deportacionnan compara cu 2022, cual por wordo parcialmente splica pa cambionan den e cooperacion internacional cu paisnan bisiña manera Venezuela y Colombia.

Asuntonan di Personal y Innovacionnan den Procesonan Hudicial
OM a tuma pasonan adicional na 2023 den e digitalisacion di su procesonan di trabou.

E tendencia aki ta visibel caba desde 2019 cu e implementacion di PRIEM, e sistema di proceso di negoshi cu ta haci posibel casonan penal basa riba informacion. Ademas, e cantidad di personal na 2023 a keda na nivel, aunke e retonan rond di ausencia pa motibo di malesa y e yena di vacaturanan ta persisti.

E raport anual 2023 di OM Aruba ta mustra tanto continuidad como retonan nobo den e area di combatimento di criminalidad, delitonan di droga y seguridad den trafico.

E tendencia creciente den algun categoria di delito, manera maltrato, y e problematica persistente rond di contrabanda di droga y delitonan di trafico, ta exigi intervencionnan dirigi.

Cu e perspectivanan aki, AWEMainta lo haci preguntanan critico na OM y lo sigui monitor e desaroyonan di cerca pa informa e publico mas completo posibel tocante e consecuencianan di e tendencianan aki riba e bida diario na Aruba.

E articulo aki ta sirbi como un adelanto di e analisisnan y discusionnan mas profundo cu ta sigui den nos reportahe extenso riba seguridad y estado di derecho riba e isla.

E necesidad urgente pa cuido di mucha pagabel y apoyo familiar

NA Aruba, e asunto di cuido di mucha pagabel y apoyo familiar ta yegando na un punto crítico. Cu e costo di bida ta sigui subi, hopi famia ta lucha pa haña cuido di mucha confiabel y pagabel. E reto aki ta wordo agravá door di e disponibilidad di opcionnan di costo abou cu hopi biaha no ta cumpli cu e standardnan di siguridad y desaroyo. Pa garantisa e bienestar di muchanan y apoyo pa famianan, Aruba mester di un plan social comprensivo cu ta atende e preocupacionnan aki efectivamente.

E demanda pa cuido di mucha pagabel na Aruba ta escalando. Hopi mayor, balanceando trabou y responsabilidadnan familiar, ta enfrenta e tarea dificil di sigura cuido di calidad pa nan yiu(nan). Costonan halto di cuido di mucha ta forsa algun famia pa scoge pa alternativanan mas barata, cu no semper por provee e siguridad necesario y apoyo pa desaroyo. E situacion aki ta resalta e necesidad urgente pa mas opcionnan di cuido di mucha pagabel y confiabel cu no ta compromete calidad.

Sin embargo, opcionnan di cuido di mucha barata ta bin cu riesgonan significante. Algun proveedornan di costo abou por opera sin e permiso adecuado of no ta cumpli cu e criterianan esencial di siguridad y desaroyo.

Instancianan di condicionnan insigur y cuido inadecuado a lanta preocupacionnan serio. Pa proteha muchanan, ta crucial pa implementa regulacionnan y supervision mas estricto, sigurando cu tur servicio di cuido di mucha ta adheri na standardnan halto.

Mas aleu di cuido di mucha, programanan di apoyo familiar ta esencial pa e bienestar di famianan. E programanan aki por inclui asistencia financiero, recursonan pa criansa di yiu, y apoyo pa salud mental. Dor di ofrece apoyo comprensivo, famianan ta miho ekipa pa maneha e retonan di lanta yiu mientras ta mantene nan bienestar general. Invertí den tipo di programanan asina por hiba na un sociedad mas stabil y productivo.

Pa atende e asuntonan urgente aki, Aruba mester di un plan social robusto. E plan aki mester encera aumenta financiamento pa subsidionan pa cuido di mucha, mehora regulacion di proveedornan di cuido di mucha, y expande servicionan di apoyo familiar. Medidanan asina lo no solamente beneficia famianan pero tambe contribui na un economia mas fuerte y un sociedad mas saludabel.

Garantisa cu cada mucha tin acceso na cuido y apoyo di calidad lo yuda construí un comunidad mas resistente y prospero.

Privatisacion parcial por salba e sistema di cuido di salud di Aruba?

E sistema di cuido di salud di Aruba, bou di e Algemene Ziektekostenverzekering (AZV), ta enfrentando un tension financiero creciente. E aumento di gastonan di cuido di salud, un poblacion cu ta birando mas bieu, y e demanda creciente pa tratamento specialisa ta poniendo presion riba e sistema.

Como respuesta, kisas por sugeri privatisacion parcial como un manera pa sigura e sostenibilidad financiero di AZV den futuro. Aunke privatisacion lo por alivia algo di e peso, e idea no ta sin controversia. Privatisacion parcial por ta un contesta pa futuro, of e por hiba na problemanan mas profundo?
Defensornan di privatisacion parcial ta argumenta cu e por alivia algo di e presion financiero riba AZV dor di permiti companianan priva pa maneha servicionan no esencial manera cirugia electivo, tratamentonan specialisa, of cierto proceduranan di diagnostico.

E cambio aki lo libera AZV pa enfoca riba servicionan central, manera cuido di emergencia y cuido di salud primario, sigurando cu servicionan esencial ta keda accesibel pa tur Arubiano. Den e modelo aki, privatisacion por yuda mehora eficiencia, encurasha competencia, y impulsa innovacion.

Sin embargo, criticonan ta adverti cu hasta privatisacion parcial por crea desigualdad den acceso na cuido di salud. E

preocupacion ta cu individuonan mas rico lo tin miho acceso na servicionan priva, mientras cu famianan cu entrada mas abou por enfrenta tempo di espera mas largo of calidad reduci den e sector publico.
Ademas, privatisacion por cambia cuido di salud na un modelo dirigi pa ganashi, potencialmente comprometiendo cuido di pashent na fabor di ganashi financiero. Aruba lo mester di regulacionnan fuerte na luga pa preveni explotacion y sigura cu tur ciudadano ta sigui ricibi cuido di calidad halto, independiente di entrada.
Paisnan cu a adopta un modelo hibrido, combinando servicionan di cuido di salud publico y priva, ta mustra cu un sistema asina por funciona. Aruba por implementa un strategia similar, pero e lo mester cuidadosamente selecta cua partinan di e sistema pa privatisa.

Por ehempel, companianan priva por maneha cierto tratamentonan specialisa di costo halto, mientras cu AZV ta sigui cubri necesidadnan general di cuido di salud. Supervision regulatorio lo ta crucial pa mantene husticia y preveni e sector priva di eclipsa servicionan publico.
Na final, privatisacion parcial por ofrece un manera pa yuda AZV maneha su retonan financiero de futuro. Sin embargo, e no ta un solucion magico. Un enfoke comprensivo cu ta inclui miho maneho di recurso, inversion den cuido preventivo, y avancenan tecnologico lo ta esencial pa sigura e futuro di e sistema di cuido di salud di Aruba.

Privatisacion parcial por hunga un rol, pero e mester ta balansa cu supervision publico fuerte pa proteha e integridad y accesibilidad di cuido di salud pa tur Arubiano.

Salida di Nicolas Maduro por pasa via Aruba of Corsou

INTENCION di baha Presidente Nicolas Maduro, ta sigui vigente y segun informacionnan cu a bin ta surgiendo principalmente den ultimo dianan, ta papia di salida di Maduro y ta papia di diferente tipo di salida.

Segun e periodistanan cu ta graba y produci diferente 'podcast', ya caba Presidente ta bibando momento dificil, ya cu practicamente tur anochi of cada pasa dos anochi, e controversial Presidente ta move di luga pa asina evita cualkier accion local y internacional contra di su persona.

Segun un periodista cu ta uza e apodo di "Billy", a bin ta publica hunto cu otro periodistanan kendenan ta funcionando den un forma limita pa motibo di posibilidad di wordo deteni p'e funcionarionan hudicial pro Maduro, a mustra cu tin varios scenario cu a ser discuti e siman aki caminda e meta final lo ta di retiro di Nicolas Maduro. Mas y mas ta bibando e 'creencia" cu lo por tin un salida pa e pueblo Venezolano cu salida di Maduro for di e pais sea a base di un acuerdo financiero, caminda grabacionnan ta mustra di un suma di entre otro $100 miyon caminda e departamento Mericano, Pentagono ta parti di e plan grandi aki. Fuera di e acuerdo monetario aki cu lo ta riba mesa y cu supuestamente Presidente Maduro lo ta di acuerdo cu'ne, tin otro plan pa drenta e pais den un accion den mesun estilo cu a ser uza pa detene y elimina Osama Bin Laden y e plannan aki e segun periodistanan Venezolano, ta sigui bira mas concreto y ta ser confirma pa e hecho cu Maduro ta moviendo rapidamente di un sitio pa otro sin anticipacion di autoridad di siguridad. Interesante echo cu a hala hopi atencion ta cu ta papiando di uza e islanan di Corsou y Aruba, como punta di accion inicial pero tambe punto di 'transito' pa trece Maduro pa un di e islanan aki y despues hiba pa su destino, cu lo por ta prizon tambe.

Ta ser mustra cu tin acto di detencion oficial contra di tanto Maduro como su colega y amigo Cabello pa nan participacion den transportacion y exportacion di droga pa entre otro teritorio Mericano.

Na mes momento ta ser mustra tambe cu e permanencia di Nicolas Maduro riba un di e islanan aki, lo ta pa un tempo masha limita ya cu si logra su detencion, autoridadnan Mericano, entre otro e departamento di DEA y otro departamentonan, lo no desea cu Nicolas su permanencia ta na un luga cu por ta vulnerabel pa cualkier accion di e grupo di ehercito Venezolano cu tin Maduro ainda na poder. Aki na Aruba gobierno no a duna ningun informacion riba e posibilidad aki, apesar cu e tipo di decisionnan aki, ta responsabilidad di gobierno Hulandes pero ainda gobierno di Aruba no ta na altura.

Segun informacion cu e periodistanan Venezolano a suministra ta cu e plan aki di secuestro of detencion di Nicolas Maduro, lo tin cu tuma luga prome januari 2025 pero sin duda ta un situacion sumamente delicado sigur mirando e posicion di e islanan aki dilanti di costa Venezolano.

mr. Monica Kock a retira

Rossi Marchena ta na cabes di Conseho Electoral di Aruba

RECIENTEMENTE, riba su mes peticion, señora mr. Monica Kock a ser descarga honorablemente di su posicion di Presidente di Conseho Electoral di Aruba.

Despues di un buskeda cuidadoso pa un sucesor adecua, señor mr. Rosslin (Rossi) Marchena, abogado di profesion, a asumi e responsabilidad pa acepta e presidencia.
Ta considera su nombramento un paso importante pa e continuidad y e progreso di e Conseho Electoral. Anteriormente, señor Marchena tabata Presidente suplente.

Na su luga como Presidente suplente, señora Grasita Griffith, tambe abogado, lo emplea su experiencia y experticio pa apoya e Conseho den su actividadnan.

Presidente di Corte, señor mr. Mauritsz de Kort, tabata encarga cu e nombramento di e Presidente, mientras señora Xiomara Croes-Williams, Presidente di Algemene Rekenkamer di Aruba, tabata encarga cu e nombramento di e Presidente suplente, tur esaki conforme articulo 5 di e Ordenanza Nacional Partidonan Politico (Landsverordening Politieke Partijen) di Aruba.

Ciere di registro di votado

CONFORME articulo 3 jo. 33 inciso 2 di nos Ordenansa Electoral e ciere di e Registro di Votado a tuma luga diaranson 18 september 2024. Solamente e personanan cu ta aparece den e Registro di Populacion ariba dicho fecha, cu tin nacionalidad HULANDES y dia di eleccion tin 18 aña pariba, por vota na e eleccion dia 6 december 2024. E Registro di Votado a cera cu un total di 69.823 votado.

Reto c'e agricultornan ta enfrenta den buskeda di siguridad alimenticio

AGRICULTORNAN na Aruba ta haya nan mes ta maniobra den un panorama compleho mientras nan ta traha pa logra seguridad alimentario den medio di varios reto. Ni maske por tin un vision di un sistema alimentario sigur y autosuficiente cla, varios obstaculo ta para den nan caminda.

Clima Extremo
Un di e retonan mas significante ta e clima extremo. E clima tropical di Aruba, maske generalmente faborabel, ta ser afecta cada bes mas dor di patronchinan di yobida iregular y secura constante. E situacion aki por interumpi schemanan di plantamento y cosecha, hibando na rendimentonan di cosecha inconsistente. Agricultornan mester adapta nan practicanan pa maneha e incertidumbrenan aki, hopi biaha rekeriendo tecnicanan nobo y variedadnan di cosecha resistente.

Tera Cultivabel y Recursonan di Awa Limita
E cantidad limita di tera cultivabel y recursonan di awa scars di Aruba ta agrega na e dificultad. E tamaño chikito di e isla y condicionnan seco ta limita e cantidad di tera disponibel pa agricultura, mientras scarsedad di awa por impacta crecemento di cosecha. Agricultornan ta explorando solucionnan di irigacion innovativo y practicanan di uzo di awa mas eficiente, pero e solucionnan aki hopi biaha ta bin cu costonan halto y ta rekeri inversion significante.

Presionnan Economico y Acceso na Mercado
Presionnan economico tambe ta presenta un reto. E costo di insumonan agricola, manera simianan, fertilisantenan, y ekiponan, por ta hopi halto. Ademas, agricultornan ta enfrenta dificultadnan pa accede mercadonan local y internacional debi na limitacionnan logistico y competencia di productonan importa. Desaroya mercadonan local y mehora acceso na mercadonan mas amplio ta crucial pa mehora e rentabilidad y sostenibilidad di agricultura Arubano.

Maneho di Pest y Malesa
Maneha pest y malesanan ta un otro reto continuo.

E ambiente tropical di e isla por fomenta e plamamento di varios pest y malesanan agricola, cu por menasa salud y productividad di cosecha. Agricultornan mester di acceso na strategianan di maneho di pest efectivo y sostenibel pa proteha nan cosecha sin causa daño ambiental.

Necesidadnan di Apoyo y Infrastructura
Finalmente, tin un necesidad pa mas apoyo y desaroyo di infrastructura.

Acceso na investigacion agricola, training, y apoyo financiero por significativamente impacta e habilidad di un agricultor pa implementa miho practicanan y adopta tecnologianan nobo.

Apesar di e retonan aki, agricultornan Arubano ta keda comprometi na logra seguridad alimentario. Dor di atende e problemanan aki a traves di solucionnan innovativo, colaboracion, y planificacion strategico, nan por traha na un sector agricola mas resistente y autosuficiente.

Cu apoyo y adaptacion continuo, e vision di un sistema alimentario sigur y sostenibel pa Aruba por bira un realidad.

Construi Bo Marca Personal

Strategia p'e hende muhe ambicioso

DEN e mercado laboral competitivo di awe, un marca personal fuerte ta indispensabel, specialmente pa e hende muhe cu logronan halto cu ta desea di destaca nan mes den nan ramo. Bo marca personal ta un refleho di bo balornan profesional, experticio, y logronan. E ta sirbi como bo carta di presentacion unico, separando bo for di otro profesionalnan y posicionando bo como un lider di pensamento. Estableciendo un marca personal convincente por significativamente mehora bo trayectoria di carera y habri portanan pa oportunidadnan nobo.

Pa construi un marca personal impactante, cuminsa door di defini claramente bo balornan profesional y areanan di experticio. Kico bo ta apasiona di dje? Ki habilidadnan of experencianan unico bo ta trece na mesa? Bo marca personal mester transmiti un mensahe coherente tocante bo identidad profesional y con bo por agrega balor. E claridad aki no solamente ta yuda den avansa den trabou, pero tambe ta atrae clientenan potencial, partnernan, y dunadornan di trabou cu ta resona cu bo vision y experticio.

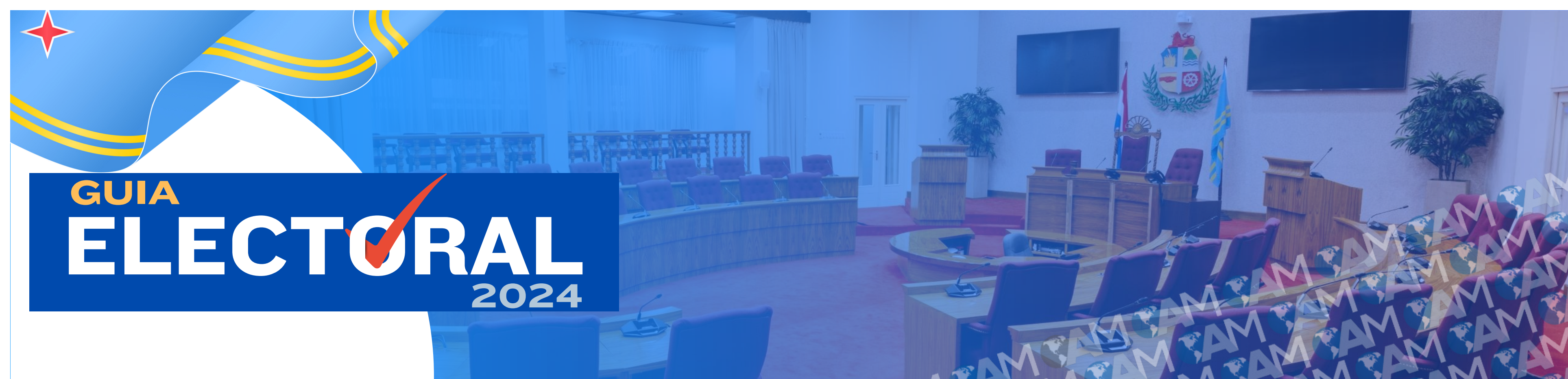
Engagement ta un componente clave di un marca personal exitoso. Busca activamente oportunidadnan pa papia, skirbi articulonan, y participa den panelnan di industria. E actividadnan aki no solamente ta mustra bo conocemento y experticio, pero tambe ta aumenta bo visibilidad den bo industria. Contribucionnan regular na discusionnan di industria y liderazgo di pensamento por significativamente eleva bo perfil y establece bo como un experto di confiansa den bo ramo.

Networking ta un otro aspecto critico di branding personal. Door di construi y mantene relacionnan profesional di calidad halto, bo ta crea un sistema di apoyo cu por ofrece guia, oportunidadnan, y recursonan. Asisti eventonan di industria, uni organisacionnan profesional, y conecta cu otro muhenan cu exitoso. Un red robusto por provee ideanan valioso y habri portanan pa colaboracionnan y avancenan den carera.

Finalmente, corda cu branding personal ta un proceso continuo. Regularmente evalua y refina bo marca pa sigura cu e ta keda alinea cu bo metanan di carera y tendencianan di industria. Mantene bo perfilnan online actualisa, sigui participa den actividadnan relevante di industria, y busca feedback di coleganan y mentornan. Door di keda proactivo y adaptabel, bo por mantene un marca personal dinamico cu ta sostene bo crecemento profesional y exito.

Den esencia, crea un marca personal poderoso ta tocante mustra bo forsanan y contribucionnan unico, activamente engage cu bo industria, y continuamente evoluciona. Pa muhenan cu logronan grandi, e enfoke strategico aki por hiba na oportunidadnan di carera mehora y un presencia profesional mas fuerte.

Repensando nos criterio di votacion

Nos ta Scogiendo e Lidernan Corecto?

DEN cada ciclo di eleccion, ta comun pa tende critica riba e gobierno, su maneho, y su lidernan. Mientras cu tene esnan den poder responsabel ta esencial, ta igualmente importante pa reflexiona riba e criterionan cu nos ta uza pa eligi nan na prome luga.
Nos ta vota basa riba tradicion, un lista standard di promesanan, of progreso genuino? Si nos kier cambio real, kisas ta tempo pa reevalua kico nos ta spera di nos lidernan politico y enfoca riba alinea nos votonan cu e balornan y avancenan cu nos ta desea di mira.

Pa hopi votador, tradicion ta hunga un rol significante den tumamento di decision. Hende hopi biaha ta scoge e partido cu nan famia a sostene pa generacionnan, of nan ta confia riba nombernan familiar sin considera kico e candidatonan ey realmente ta para pe. Mientras cu tradicion por ofrece un sentido di stabilidad, e tambe por preveni nos di evalua criticamente e necesidadnan actual di nos pais y e solucionnan cu ta wordo ofreci pa varios candidato.

Di otro banda, algun votador ta basa nan escogencianan riba e promesanan haci durante campañanan di eleccion. Politiconan hopi biaha ta presenta un set familiar di compromisonan—crecemento economico, creacion di trabou, reforma di educacion—pero e promesanan aki tin e tendencia di ta vago y raramente ta cumpli den maneranan significativo. Esaki ta hiba na ciclonan ripiti di desapunto, cu votadornan sintiendo nan mes traiciona ora nan expectativanan no ta wordo cumpli. En bes di vota pa promesanan bashi, ta tempo pa demanda metanan specifico, medibel y tene politiconan responsabel pa cumpli cu nan.

Kico si nos cambia nos enfoke completamente? En bes di enfoca riba promesanan of tradicion, nos por cuminsa dor di identifica e balornan cu nos ta aprecia y e progreso cu nos kier mira den areanan specifico. Sea ta reforma di educacion, mehoracionnan den cuido di salud, of un economia mas fuerte, votadornan mester prioritisa e asuntonan cu ta importa mas pa nan.
Unabes nos compronde kico nos kier, nos por evalua cua partido politico of candidato ta alinea mas estrechamente cu e metanan ey.

E tipo di votacion aki dirigi pa balor por yuda crea un electorado mas informa y un gobierno mas receptivo. Ora politiconan realisa cu votadornan no ta djis wordo influencia pa tradicion of promesanan general pero pa demandanan cla pa progreso, nan ta mas probable di actua di acuerdo. E cambio aki den enfoke lo no solamente empodera votadornan pero tambe habri caminda pa lidernan cu ta comprometi na cambio real.

Den conclusion, si nos kier miho politiconan, nos mester ta miho votadornan. Dor di reevalua nos criterionan di votacion y prioritisa e balornan y progreso cu nos kier mira, nos por sigura cu e lidernan cu nos eligi ta realmente trahando den nos miho interesnan. Ta tempo pa move mas aleu di tradicion y promesanan y cuminsa vota pa e futuro cu nos kier crea.

Migracion circular

Un solucion p'e crisis na Frontera di Merca?

DEN e cara di violencia di gang creciente, pobresa, y desasternan relaciona cu clima, hopi Guatemalteco a wordo impulsa pa migra pa Merca en busca di miho oportunidadnan. Sinembargo, un enfoke nobo conoci como migracion circular ta brindando un alternativa na e biahe peligroso y hopi biaha ilegal direccion nort. E programa aki ta permiti Guatemalteconan traha na Merca pa un tempo limita cu visa di trabou legal, ofreciendo un manera sigur y structura pa gana placa den exterior y inverti den nan comunidadnan bek na cas.

Arnoldo Chile, un homber di 33 aña di Sumpango, Guatemala, ta un storia di exito di migracion circular. A traves di e cooperativa agricola Cuatro Pinos y e Fundacion Juan Francisco García, Chile a logra traha legalmente den agricultura Mericano bou di un visa H-2A. Desde cu el a cuminsa na 2016, el a gana un salario significativamente mas halto cu loke e por a gana na Guatemala, permitiendo e cumpra tereno y crea oportunidadnan di trabou pa su famia den cultivo di blackberry. "Mi a gana $19 pa ora na Merca, mientras cu aki na Guatemala, mi por a gana solamente $450 pa luna," e ta bisa.

E programa aki, cu ta yuda trahadonan evita e ruta di migracion peligroso y ilegal, a trece cambionan positivo den comunidadnan manera El Rejón. Trahadonan cu ta regresa cas for di Merca cu placa gespaar a inverti den negoshinan local y agricultura, hibando na miho condicionnan di bida, vivienda mehora, y mas oportunidad di trabou. Manera Vanessa García di Cuatro Pinos a nota, "E comunidadnan a mira mehoracionnan den desaroyo, cu migrantenan aumentando nan produccion di berdura y brindando trabou pa hende muhe y hende homber."

Apesar di e exitonan aki, migracion circular ta keda un solucion chikito pa un problema hopi mas grandi. Na 2023, mas di 55,000 Guatemalteco a wordo deporta for di Merca despues di purba crusa e frontera ilegalmente, compara cu solamente 11,000 participando den programanan di migracion legal.
Mientras cu migracion circular ta ofrece un opcion mas sigur, e cifranan ta mustra cu ainda e no a adresa completamente e demanda pa oportunidadnan economico.

Mientras migracion ta sigui domina discusionnan riba e maneho di frontera di Merca, e programa di migracion circular di Guatemala ta ofrece un bista di con opcionnan di trabou legal y temporal por beneficia ambos pais, reduciendo e presion riba recursonan di frontera mientras ta eleva comunidadnan bek na cas.

Haiti ta tuma un paso clave p'e prome eleccion desde 2016

E gobierno di Haiti a tuma un paso significativo pa celebra su eleccionnan cu a tarda hopi tempo, estableciendo un conseho electoral provisional (CEP) encarga cu supervisa e proceso di votacion. Ta spera cu e conseho di nuebe miembro, crea ayera, lo organisa eleccion pa februari 2026, marcando e prome biaha cu Haitianonan lo vota desde 2016. E eleccionnan ta un paso crucial pa restaura e stabilidad den un pais cu pa añanan a wordo afecta pa violencia di gang y instabilidad politico.

E creacion di e conseho ta bin despues di presion persistente di comunidad internacional, incluyendo e bishita di Secretario di Estado Mericano, Antony Blinken, kende a urgi e gobierno provisional di Haiti pa avansa den e proceso electoral. Blinken a califica e establecimento di e conseho electoral como un "proximo paso critico" pa e regreso na un gobierno democraticamente elegi.
Te awor, a nombra shete miembro di e conseho, representando medionan di comunicacion, academico, sindicato y organisacionnan religioso, y ta spera cu dos miembro mas lo uni pronto.

E bashi politico di Haiti ta persistí for di e asesinato di presidente Jovenel Moïse na 2021. Moïse, kende a wordo elegi na 2016, a ser asesina pa mercenario Colombiano na juli 2021, lagando e pais sin presidente. Prome minister Ariel Henry, kende Moïse a nombra poco prome cu su morto, a asumi e liderazgo, pero a enfrenta retonan significativo, specialmente despues cu e gangnan a tuma control di Aeropuerto internacional di Port-Au-Prince na comienso di 2024. Incapaz di bolbe na e capital, Henry a renuncia na april y un conseho presidencial di transicion (tpc) a wordo forma pa supervisa e pais te ora cu eleccion por a tuma luga. Garry Conille a wordo nombra como prome minister interino, un cargo cu e lo ocupa te ora un gobierno nobo a wordo escogi.

A pesar di e desaroyonan politico aki, Haiti ta keda pega den un violencia serio di gang. E gangnan arma ta controla gran parti di Puerto Príncipe y e areanan rural, desplasando mas di mey miyon di Haitiano.
Pa trata e crisis di siguridad, un forsa di siguridad multinacional lidera pa Kenya a ser desplega pa yuda polis Haitiano combati violencia di gang. Sinembargo, e forsa ta keda sin suficiente fondo y personal, cu solamente 600 oficial Keniano y un contingente chikito Jamaiquino riba tereno. Aunke algun lider di gang a keda deteni, e poder di gang ta sigui crece.

Na inicio di e luna aki, Secretario General di Nacionnan Uni, António Guterres, a critica e falta di apoyo financiero internacional pa Haiti, calificando esaki como un "escándalo" mirando e situacion serio di e pais. E exito di e proximo eleccionnan lo depende grandemente di mehora e siguridad y gana un apoyo mas substancial di e comunidad mundial.

Tormenta Boris ta suta Italia despues di causa devastacion den centro di Europa

ITALIA ta e ultimo pais pa carga e peso di Tormenta Boris, cu ya caba a causa desaster den centro di Europa. E region noord-oost di Emilia Romagna y partinan di Italia central, particularmente Marche, a wordo severamente impacta pa e tormenta, cu a causa inundacionnan amplio, evacuacionnan, y interupcion significante. Mas di 1,000 residente a wordo evacua, y autoridadnan a raporta dos persona perdi.

E tormenta, cu anteriormente a pasa door di Polonia, Republica Checo, Slovakia, Rumania, y Austria, a laga un rastro di destruccion, matando por lo menos 23 persona. Presidente di Comision Europeo Ursula von der Leyen a anuncia €10bn den financiamento di UE pa e paisnan afecta. Su comentarionan a bin durante un reunion cu e lidernan di Polonia, Austria, Slovakia, y Republica Checo na Wroclaw, Polonia, pa discuti esfuersonan di alivio pa e regionnan afecta pa inundacion. Von der Leyen a enfatisa e urgencia di e situacion, declarando, "Temponan extraordinario ta rekeri medidanan extraordinario."
Na Italia, scolnan a wordo cera, camindanan ta blokia pa deslisamento di tera, y servicionan di trein ta gravemente interumpi. E region di Emilia Romagna, ainda recuperando di e inundacionnan devastador di 2023, a wordo particularmente afecta. E ciudad di Faenza ta entre esnan mas afecta, cu riunan subiendo durante anochi y residentenan forsa pa huy di nan casnan den boto chikito. Autoridadnan a emiti advertencianan urgiendo residentenan pa move pa e pianonan mas halto di nan casnan y evita keldernan, mientras e region ta prepara pa mas inundacion y deslisamento di tera.

Ravenna a cera scolnan, bibliotecanan, y parkenan, mientras cu e Universidad di Bologna a cancela examennan. Aunke Bologna a raporta cu nivelnan di riu tabata bou control pa diahuebs mainta, e alerta di tempo ta keda vigente te diabierna pa gran parti di e region. E ciudad di Falconara riba e costa Adriatico a mira mas di 204mm di awacero desde diaranson, surpasando e promedio di september di leu, mientras cu e region di montaña Apennine a registra mas di 300mm di awacero.

Mientras Tormenta Boris ta cuminsa baha, e risico di inundacion ta keda halto. Autoridadnan ta monitoriando nivelnan di awa di cerca, cu advertencianan cora na vigor den henter oost di Emilia Romagna.
Residentenan ta den alerta maximo mientras nan ta enfrenta e posibilidad di mas daño, cu hopi ta haciendo comparacion cu e inundacionnan catastrofico di 2023, cu a cobra 13 bida y a desplasa decenas di miles di hende. Mientras tanto, na Hungria, e Riu Danubio ta sigui subi, cu Prome Minister Victor Orban ta adverti cu nivelnan maximo di awa ta wordo spera na Budapest pa e fin di siman.

Hungria ta uni cu Hulanda den esfuerso pa sali for di regla di migracion di UE

HUNGRIA a sigui e pasonan di Hulanda, demandando un 'opt-out' for di e reglanan obligatorio di migracion di Union Europeo. E movecion aki ta bin mey mey di frustracion creciente tocante e maneho di asilo di UE, cual Hungria ta argumenta cu no ta atendiendo e crisis di migracion actual. Na Juni, e cortenan Europeo a dicta cu Hungria a viola derechonan di refugiado, pero e gobierno a priminti di desafia e decisionnan aki, redoblando su maneho estricto di frontera.

E Minister di Asuntonan Europeo di Hungria, Janos Boka, a enfatisa e necesidad pa "accion drastico pa frena migracion ilegal," señalando cu Budapest lo busca un excepcion for di e regulacionnan di asilo di UE si un amienda di tratado ta permiti esaki. E desafio aki ta refleha un insatisfaccion mas amplio den UE relaciona cu e sistema comun di refugiado di e bloke. Hungria y Hulanda awor ta para hunto den boga pa un enfoke mas independiente pa maneha solicitantenan di asilo y refugiadonan, un desaroyo cu probablemente lo profundisa divisionnan den e union.

Hulanda, bou di su gobierno di extremo derecha lidera pa Geert Wilders, tabata e prome pa anuncia su intencion pa sali for di e reglanan di migracion di UE. E Minister di Migracion Hulandes, Marjolein Faber, a declara cu e movecion ta crucial pa salvaguardia e recursonan di e pais, particularmente den vivienda, cuido medico, y educacion. "Nos mester ta encarga di nos propio maneho di asilo atrobe," el a skirbi na e Comision Europeo. E postura audaz aki ta bin mientras e gobierno Hulandes ta prepara pa declara un crisis di asilo, cu por hiba na un congelamento di aplicacionnan nobo di asilo y medidanan mas estricto riba deportacionnan.

Alemania tambe a tuma accion pa reforsa su fronteranan, reflehando un tendencia mas amplio di nacionnan di UE alehando for di e principionan di frontera habri consagra den e Acuerdo di Schengen. E Minister di Asuntonan Interior Aleman, Nancy Faeser, recientemente a anuncia controlnan nobo na frontera pa maneha entradanan no autorisa y combati e menasa di terorismo. Esaki ta marca un cambio significante den maneho, impulsa pa presion politico creciente y sosten creciente pa partidonan di derecha manera e AfD.

Mientras e crisis di migracion di UE ta profundisa, e movecionnan aki di Hungria, Hulanda, y Alemania ta lantando preguntanan fundamental tocante e futuro di e Acuerdo di Schengen y e capacidad di e bloke pa mantene un postura unifica riba maneho di asilo.
E descontento creciente ta señala un posibel cambio den e enfoke di Europa riba migracion, cu mas nacion potencialmente siguiendo Hulanda y Hungria den busca mayor control riba nan fronteranan.

DEPORTE

deporte@awemainta.com

Jang Mi-ran

Organisacion di competencia grandi ta clave pa moldea futuro di deporte na Korea

COMO Vice-Minister di Cultura, Deporte, y Turismo di Korea, e campeon Olimpico Jang Mi-ran conoce di cerca e poder transformativo di deporte.

Nombra na 2023, Jang a hunga un rol instrumental den alinea e Weganan Olimpico Hubenil di Invierno (YOG) Gangwon 2024 cu e maneho di deporte mas amplio di e nacion.

E ex-strea di hisamento di peso, kende a gana e titulo di "muhe mas fuerte di mundo" despues di kibra cinco record mundial na Beijing 2008, ta kere cu organisa competencianan grandi manera e YOG ta hunga un rol vital den desaroya e futuro di deporte Coreano.

Desde su dianan competitivo, Jang a dedica su mes na nutri atletanan hoben a traves di su fundacion. Su trabou como Vice-Minister ta construi riba e esfuersonan aki, particularmente a traves di su envolvimento cu e Fundacion di Legado di PyeongChang 2018, cu tin como meta extende e impactonan positivo di e Weganan Olimpico di Invierno.

A traves di iniciativanan manera e programa "Horizonte Nobo", Korea ta yudando atletanan for di paisnan cu oportunidadnan limita den deporte di invierno, incluyendo dos cu a gana medayanan historico na Gangwon 2024.

E vision di Jang pa futuro ta profundamente radica den inclusion y desaroyo hubenil. Reflexionando riba su propio carera, e ta enfatisa con e Weganan Olimpico Hubenil ta provee atletanan hoben cu oportunidadnan unico pa siña for di nan pareunan rond mundo.

"Ora mi tabata un atleta, mi no tabatin e chens pa intercambionan asina," Jang ta bisa.

"E YOG ta permiti atletanan hoben no solamente competi sino tambe construi amistadnan y amplia nan horizontenan."

Organisa eventonan grandi tambe a conduci na innovacion mas amplio den e maneho di deporte Sur Coreano. E legado di e Weganan Olimpico di Berano di Seoul 1988 ta continua a traves di e Fundacion di Promocion di Deporte di Korea (KSPO), cu ta maneha un porcion significante di e presupuesto di e pais relaciona cu deporte. Jang ta confia cu eventonan manera e YOG ta inspira e pais pa pensa creativamente tocante financiamento y desaroyo den tanto deporte di zomer como di invierno.

E exito di Gangwon 2024 a wordo haci posibel pa casi 2,000 boluntario cu a apoya e 1,801 atletanan, sigurando cu e evento a cana sin problema.

Jang ta destaca e compromiso di e boluntarionan como un factor clave den crea un experiencia positivo pa tanto atletanan como espectadornan.

Pa Jang, e eventonan aki ta mas cu djis competencianan; nan ta oportunidadnan pa fomenta cooperacion internacional y forma e siguiente generacion di lidernan den deporte.

Hamilton ta destaca 'Elemento Racial' den comentario di presidente di FIA riba palabra malo

LEWIS Hamilton a critica e comentarionan recien haci pa e presidente di FIA, Mohammed Ben Sulayem, sugiriendo cu nan ta carga un "elemento racial" relaciona cu pilotonan di Formula 1 ta uza palabranan malo durante caredanan.

Den un entrevista recien, Ben Sulayem a comenta riba e asunto di palabra malo, haciendo un comparacion entre deporte di motor y musica rap, bisando, "Nos mester diferencia entre nos deporte - deporte di motor - y musica rap.

Nos no ta rapper, bo sa."

Hamilton, e unico piloto di color scur den F1 y un campeon mundial siete biaha, a cuestiona e comentario aki prome cu e Grand Prix di Singapore, resaltando e subtono racial den e escogencia di palabranan di Ben Sulayem. "Mi no ta gusta con el a expres'e," Hamilton a bisa.

"Bisando 'rappers' ta hopi stereotipa. Mayoria di rappers ta preto, pues e ta bisa, 'Nos no ta manera nan.' Tin un elemento racial eynan." E piloto a enfatisa cu mientras e asunto di palabranan malo por mester di atencion, e idioma usa pa e presidente di FIA tabata problematico.

Hamilton a reconoce cu por tin merito den adresa e cantidad di palabra malonan durante transmisionnan di F1 pero a accentua cu pilotonan no ta "robotnan" y cu mustra emocion durante caredanan di presion halto ta natural. "Mi ta di acuerdo cu e mester wordo haci limpi, pero tambe ta bon pa mustra algun emocion," el a agrega.

E FIA ainda no a responde na e comentarionan di Hamilton.

Esaki no ta e prome biaha cu Hamilton a confronta Ben Sulayem.

Mas trempan e aña aki, e dos nan aki tabata tin un diferencia di opinion riba e implementacion di FIA di un prohibicion riba pilotonan bistiendo joyas mientras ta core, cu Hamilton declarando publicamente cu Ben Sulayem "nunca" tabatin su apoyo.
E ultimo comentarionan ta aumenta e tensionnan entre e dosnan aki ainda mas, specialmente despues cu Hamilton a expresa preocupacionnan mas trempan e aña aki tocante con FIA a maneha asuntonan cu ta envolve Susie Wolff y e F1 Academy completamente femenino.

Max Verstappen, e actual campeon defensor, a duna su opinion riba e debate di palabranan malo, ofreciendo un perspectiva diferente.

El a sugeri cu e problema ta sinta mas den transmiti e momentonan emocional ey en bes di den e acto di uza mal palabranan mes.

"Si bo no transmit'e, ningun hende lo sa, solamente e team," Verstappen a bisa, notando cu emocionnan ta core halto den e calor di competencia, y algun explosion ta inevitabel.

Mientras e debate riba e comentarionan di FIA ta continua, e preocupacionnan di Hamilton tocante e subtononan racial ta agrega un capa compleho na e combersacion, lantando preguntanan tocante diversidad y sensibilidad den e deporte.

Ultimo dia decisivo p'e Playoff di WNBA

Un solo cupo ta keda mientras temporada regular ta finalisa

E ultimo dia di e temporada regular 2024 di WNBA a yega, y un solo puesto pa e playoff ta keda sin wordo dicidi mientras e ekiponan ta prepara pa nan weganan final di temporada. New York Liberty, cu e prome posicion y a sigura un puesto den playoff na augustus caba, ta wardando pa descubri nan oponente di prome rond den e serie miho-di-tres cu ta cuminsa diadomingo.
Atlanta Dream, Chicago Sky, y Washington Mystics tur ta den contienda pa e ultimo cupo den playoff, cu weganan crucial programa pa diahuebs.

Atlanta Dream (14-25) tin e bentaha, mester solamente un victoria contra Liberty pa sigura e ultimo cupo. Sinembargo, si Dream perde, tanto Mystics como Sky tin caminda pa e playoffs. Mystics, cu ta enfrenta Indiana Fever, mester di un victoria hunto cu un derota di Dream y un victoria di Sky. Pa Chicago, nan speransanan ta depende di gana contra Connecticut Sun y mester tanto Atlanta como Washington perde. E drama di e ultimo dia aki ta agrega intensidad extra na loke ya caba tabata un temporada competitivo.

Ademas di e competencia pa e ultimo cupo den playoff, e di tres y di cuater puesto ainda ta den wega. Connecticut Sun y Las Vegas Aces ta batayando pa posicionamento. Si Sun gana contra Chicago, nan lo sigura e puesto number 3. Sin embargo, un derota di Sun combina cu un victoria di Las Vegas contra Dallas Wings lo duna Aces e di tres puesto y baha Sun pa di cuater.

E posicionamento aki ta importante ya cu e ta determina e enfrentamentonan di prome rond den e playoffs, cu ambos ekipo ansioso pa evita un oponente mas dificil.

E otro storia notabel ta envolve e leyenda di WNBA Diana Taurasi di e Phoenix Mercury, cu por ta hungando su ultimo wega na cas diahuebs. Cu 42 aña di edad, Taurasi ainda no a anuncia si e lo retira despues di e temporada aki, pero su rendimento e aña aki—promediando 15.1 punto, 3.9 rebound, y 3.4 assist—ta mustra cu e ta ainda un forsa riba cancha. Taurasi a indica cu un decision lo bin despues di e temporada, lagando fanaticonan puntra si nan lo wak e den WNBA atrobe.

Mientras cu posicionamento den playoff y posibel despedida ta domina e titularnan, algun ekipo tambe ta descansando hungadonan clave prome cu e postemporada.

E Lynx, Aces, y Storm ta entre esnan cu ta laga nan streanan sinta afo, enfocando riba preserva nan salud pa e careda intenso di playoff cu ta na caminda.

MEDIO AMBIENTE

Awe ta Dia Mundial di Limpiesa

World Cleanup Day 2024

E di diestres diasabra di september ta celebra Dia Mundial di Limpiesa, un causa cu 157 pais y mas di 71 miyon boluntario a join. E dia ta busca pa logra un di e metanan mas ambicioso di actualidad. Haci e planeta limpi.

Pakico ta celebra Dia Mundial di Limpiesa?
E historia di e dia aki ta surgi den e pais chikito di Estonia, caminda e habitantenan na 2008 a dicidi tuma e iniciativa den nan man pa haci nan cas limpi, bao di e comprension pa hogar, ta henter e nacion.

A tuma 5 ora pero na final henter Estonia tabata liber di suni y su pueblo hopi mas uni.

E accion di e pais chikito aki a haci mundo reflexiona, si un accion asina simpel manera sali riba caya y haci dilanti bo cas limpi, coy e sushi for di parke of haci un tereno limpi, lo a marca e diferencia pa un nacion chikito den nort di Europa.

Kico lo a pasa si e mundo henter a imita nan? Asina a surgi e movemento Let's Do ItWorld (LDIW), cu ta e organisacion encarga pa tur aña realisa e limpiesa mundial.

Pakico ta importante celebra Dia Mundial di Limpiesa?
Tur aña ta produci un centenar di ton di sushi.

E falta di control, maneho y acumulacion di e desperdicio aki a propicia cu gran parti di mundo ta contamina, esey sin conta e enorme isla di sushi cu tin ta drif den ocean Pacifico parti nort, cu ya ta mas grandi cu Francia.
Nos accionnan a contamina e planeta cu nos ta biba aden, nos hogar den universo. Pero nos accionnan tambe por salb'e y nos por cuminsa simplemente haciendo un area di nos pais limpi y cuidand'e p'e no bolbe susha.

Pa nos planeta nos tur ta importante y por lo tanto cada accion chikito ta conta.
E principionan cu LDIW ta basa ariba, pa celebra e Dia Mundial di Limpiesa, ta como lo siguiente:

* Cooperacion: E idea cu durante e dia aki, nos tur traha hunto y uni, sociedad civil, empresario, gobierno, hasta e gruponan religioso. E planeta tera ta e hogar di nos tur y pa salb'e cada ken mester duna un aporte chikito.

* Positividad: Durante e dia aki no busca culpabel, solamente solucion real y factibel p'e problema di sushi.

* Liderazgo: Nos ta busca hende empodera cu ta desea di brinda un cambio positivo pa mundo y cu ta den e capacidad di lidera y mobilisa persona pa logra e obhetivonan di nos causa.

* Tecnologia: Tecnologia ta e medio mas poderoso pa motiva nos boluntarionan y suma un mayor cantidad di persona n'e causa di haci e planeta limpi, p'eseuy cada aña nos ta busca canal y medio nobo pa propaga e Dia Mundial di Limpiesa.

* Diversion: Haci limpi no mester ta un tarea laaf, asina ta cu tur aña nos ta esforsa pa haci e planeta limpi y diverti lo maximo mientras cu nos ta hacie.

Pero tambe abo por converti den un lider y mobilisa otro pa un tarea cu parce ta super importante.

Con pa haci un tereno di bo vecindario limpi y brinda un veld di futbol nobo p'e muchanan di bo comunidad.

Pero e tarea no ta caba ey, bo tin cu documenta tur cos, subie riba e rednan social y bombardea internet cu contenido valioso, compaña p'e hashtag #DiaMundialdiLimpiesa of #worldcleanupday.

Elise Heronimo cla pa entrega su corona dia prome di november

RECIENTEMENTE Little Beauty Aruba 2023, Elise Heronimo tabata di bishita na Art Fair 2024. For di su reaccion nos por a mira cu Elise a keda hopi contento di a forma parti di e evento y e ta gradici Jhon Freddy Montoya masha hopi pa e invitacion, e confiansa y guia poni den dje. El a haya Art Fair spectacular.

Elise Heronimo ta Little Beauty di Cas Princesa Aruba y lo ta entregando e titulo aki na su sucesora dia prome di november 2024 den Cas di Cultura.

Ultimo desaroyo riba otorgamento di permiso p'e centronan di cuido

DEN luna di juli 2024, algun centro a ricibi un email tocante 'SAVE THE WEEK'. E email aki tabata relaciona cu e permiso (vergunning) pa opera un centro di cuido di mucha cu ta na caminda.

For di comienso di 2023 DMH a indica cu mester cumpli cu algun exigencia pa por bin na remarca pa haya un permiso, cual ta basa completamente riba e articulo 2 di e ley. Mirando cu articulo 2 di e ley a drenta den su totalidad na 2017 via Parlamento, ta haci cu DMH no por desvia di tur e exigencianan ancra den e articulo aki, pa otorga permiso. Ta referi na e siguiente 3 exigencianan, banda di loke ya e cabesantenan a entrega cual ta:

Articulo 2 lid 3d: een op schaal 1:100 vervaardigde tekening en omschrijving van de ligging en indeling van het beoogde kindercentrum. Op de tekening wordt voor elke ruimte aangegeven waarvoor deze bestemd is.
Articulo 2 lid 3e: een afschrift van de ongevallen-, brand- en aansprakelijkheidsverzekering.
Articulo 2 lid 4b: een geneeskundige verklaring door een op Aruba erkende keuringsarts afgegeven, dat hij geen ziels- of lichaamsgebreken heeft, die hem voor de vervulling van de betrekking ongeschikt maken.

Ki dia lo haya un permiso?
DMH su meta principal tabata pa den 2024 otorga permiso (vergunning) na e Centronan di Cuido di Mucha. Mirando cu banda di e exigencianan ariba menciona, cu ta basa riba articulo 2 di e ley, como tambe e sucedido di caida di gobierno, DMH como departamento independiente ta sigui cu e proceso di loke falta pa cumpli cu ne, preparando asina tur cos necesario pa ora cu por otorga e permiso.

Banda di esaki, e articulo 2 lid 4b (geneeskundige verklaring) ta uno cu ta depende di instancia nan externo cu DMH no tin control ariba dje cu por acelera e proceso. DMH ta purbando pa por keda cla cu esaki mas pronto ta posibel. Tanten cu e geneeskundige verklaring aki no keda cla via instancia externo, lastimamente DMH no por otorga ningun permiso (vergunning).

Na prome lugar, tur loke a pidi na documento ta basa riba e ley pa haya un permiso y e accionnan aki NO ta invano. E documentonan aki ta keda vigente pa DMH te na momento cu nan caduca. Esaki kiermen cu e cabesante ta keda esun responsabel pa monitoria e documentonan di e trahadornan existente. Si acaso esaki caduca, e cabesante tin e obligacion segun e ley, pa manda DMH uno nobo.

Kico por haci tanten?
Tin di keda mantene e administracion di e documentonan di tur trahador existente na centro manera ta describi den ley;
Tin di tuma contacto cu DMH na momento cu tin trahador nobo y entrega tur su documentonan manera ta indica den e ley. Esaki ta solamente posibel via e-mail y den e formato di PDF, pues no manda documento los;
Percura pa entrega e schaaltekening menciona den articulo 2 lid 3e;
Percura pa busca e seguronan menciona den articulo 2 lid 4d.

DMH kier gradici tur Centro di Cuido di Mucha cu a percura pa tin nan documentonan entrega na tempo y sigur ta encurasha cada un, pa sigui entrega loke falta y mantene boso administracion di trahador. Mas liher keda cla cu e exigencianan basa riba articulo 2, pendiente pa haya informacion di e instancianan en cuestion di 'geneeskundige verklaring', mas liher bo lo por haya bo permiso.

Sperando di por a informa bo persona debidamente y si tin cualkier pregunta, por contact DMH libremente via email (dmharuba@gmail.com) of na 281-1750.

Supermoon y Luna Yen tabata visibel na Aruba 100% dia 17 y 18 di september

ARUBA Astro Research Int. kier a informa cu diamars dia 17 di september 2024 Aruba por a observa y disfruta di dos evento celestial: prome e salida di e luna den Supermoon sigui despues p'e Eclipse Parcial Limita Penumbra y Umbra y dia 18 di september 2024 marduga pa e Luna Yen na unda ta alcansa un iluminacion di 100% y cu luna y planeta tera tabata den perigee den un acercamento cu otro.

SUPERMOON
Diamars dia 17 di september 2024 prome cu e evento di eclipse parcial limita saros 118 a tuma luga Aruba por a disfruta di salida di luna cu tabata den Supermoon na unda e luna a sali masha grandi mes. E luna a sali na horizonte di lama pa 6:31 pm di anochi y pa 6:42 pm di anochi el a bay den Supermoon un color oraño geel pa 6:45 pm di anochi.

Aruba por a mira un bunita Supermoon. Un luna hopi grandi esaki debi cu e luna y planeta tera tabata den perigee, esta den acercamento cu otro na un distancia di 357,415 km.

luna yen Mester menciona cu e luna yen a wordo calcula pa NASA y otro instancia pa 10:34 pm di diamars dia 17 di September 2024 anochi y tambe cu e 100% di iluminacion ta bay ta pa 12:40 am di dia 18 di september 2024. Pero no a tene na cuenta cu e sombra leve di penumbra tabata cubri 92% di e luna y 8% tabata cubri pa e sombra umbra di eclipse parcial di e luna.

E sombra di e planeta tera ta cubri e superficie di e luna, blokiando e straalnan di solo pa e luna ricibi e claridad di e solo ariba su superficie. Pesey ta bira dificil pa e straalnan di claridad di e solo cubri e luna den un luna yen y ta te despues di 12:47 am di dia 18 di september 2024 marduga cu e luna por ta cla atrobe despues cu e penumbra a termina. Tabata dia 18 di september 2024 den ora di marduga cu e luna a bira blanco blanco ricibiendo e straalnan di solo 100%.

AWEMainta.NL

WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM ZATERDAG, 14 SEPTEMBER 2024

Hoge prijzen, monopolies en regeringsfalen

AFTA-rapport toont problemen op de voedselmarkt van Aruba

HET september 2024 rapport van de Autoriteit voor Eerlijke Handel van Aruba (AFTA) biedt een indringende analyse van de voedselmarkt op het eiland en legt structurele problemen bloot die een zware financiële last leggen op de Arubaanse bevolking.

Zowel de inefficiënties in de toeleveringsketen als de inactiviteit van de regering zijn verantwoordelijk voor de hoge voedselprijzen, wat een negatieve impact heeft op de huishoudens, met name de kwetsbaarsten.

Onredelijk Hoge Prijzen op de Voedselmarkt

Een van de meest opvallende conclusies van het rapport is dat Arubaanse consumenten aanzienlijk meer betalen voor essentiële voedingsmiddelen dan hun tegenhangers in andere landen, waaronder Nederland, de Verenigde Staten, en zelfs Curaçao.

Producten zoals cornflakes en boter kunnen tot wel 183% duurder zijn. Dit heeft een bijzonder verwoestende impact op gezinnen die dicht bij de armoedegrens leven, aangezien tot 40% van hun inkomen naar voedsel gaat. Ondanks de ernst van de situatie lijkt er weinig vooruitgang te zijn geboekt om deze prijzen te verlagen.

Belemmerende Monopolies in de Transportsector

Een van de grootste boosdoeners die bijdraagt aan de hoge voedselprijzen is de maritieme transportsector. Het AFTA-rapport wijst op een monopolie in deze sector, wat leidt tot hoge transportkosten die rechtstreeks worden doorberekend aan de consument.

Hoewel de regering op de hoogte is van deze monopolistische praktijken, heeft zij verzuimd in te grijpen. Het gebrek aan concurrentie in containertransport betekent dat de prijzen kunstmatig hoog blijven, zonder enig voordeel voor de consument. De vraag blijft waarom de regering niet optreedt tegen deze monopolies, en of zij werkelijk het belang van de bevolking voor ogen heeft.

Exclusieve Distributieovereenkomsten en Gebrek aan Concurrentie

Een ander kritiek punt dat door AFTA wordt aangekaart, is het bestaan van exclusieve distributieovereenkomsten tussen importeurs en groothandels. Deze overeenkomsten blokkeren parallelle importen, wat leidt tot een beperkte keuze en verhoogde prijzen.

In plaats van concurrentie aan te moedigen en de markt open te breken, heeft de regering deze overeenkomsten laten voortbestaan, wat suggereert dat ze meer gericht is op het beschermen van de winsten van enkele grote spelers dan op het welzijn van de consumenten.

De Regressieve Belastingsystemen en Afhankelijkheid van Import

Het belastingbeleid speelt ook een rol in de torenhoge voedselprijzen.

De BBO, een cumulatieve belasting die bij elke stap van de toeleveringsketen wordt geheven, verhoogt de uiteindelijke prijs die de consument betaalt. In tegenstelling tot een btw-systeem dat alleen de toegevoegde waarde belast, leidt de BBO tot extra kosten in elke fase van het proces.

Dit regressieve belastingsysteem is bijzonder schadelijk voor lagere inkomensgroepen en draagt bij aan de economische druk die velen voelen.

Conclusie: Regeringsfalen

De inactiviteit van de Arubaanse regering in het aanpakken van deze problemen is verontrustend. Of het nu gaat om het toestaan van monopolistische praktijken in de transportsector, het handhaven van anti-competitieve distributieovereenkomsten, of het weigeren om het belastingsysteem te hervormen, de regering heeft haar verantwoordelijkheid jegens haar burgers verzaakt.

Terwijl de bevolking worstelt met hoge voedselprijzen, lijkt de overheid onwillig om actie te ondernemen. Het AFTA-rapport onderstreept de dringende noodzaak voor hervormingen om de kosten te verlagen en de koopkracht van Arubaanse gezinnen te beschermen.

Recap van de ‘Guia Electoral 2024’ week 38

NAAR aanleiding van de introductie van onze nieuwe column 'Guia Electoral 2024' vorige week op AWEMainta.nl, presenteren wij deze week een overzicht van de eerste zes artikelen. Deze column biedt diepgaande analyses en inzichten in de opkomende verkiezingen van 2024 in Aruba, en belicht belangrijke trends en verwachtingen die de politieke toekomst van het eiland kunnen beïnvloeden. Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste punten uit de eerste reeks artikelen.

1. Groei van Kleine Partijen in de Arubaanse Verkiezingen
De recente verkiezingen in Aruba tonen een toenemende steun voor kleinere partijen, wat wijst op een significante verschuiving in het politieke landschap. In 2001 ontvingen partijen buiten de MEP en AVP 9.048 stemmen, wat steeg naar 18.549 stemmen in 2021. Deze stijging duidt op een groeiende invloed van kleinere partijen en een afname van de dominantie van de traditionele grote partijen, MEP en AVP. Dit kan leiden tot een gefragmenteerd parlement en complexere coalitievormingen in de toekomst.
2. De Strijd tussen MEP en AVP
De historische verkiezingsresultaten laten een fluctuërende dominantie zien tussen MEP en AVP. Terwijl MEP in 2001 een sterke overwinning behaalde, begon AVP vanaf 2005 terrein te winnen, met een piek in 2013. In de recente verkiezingen van 2021 waren de stemmen voor beide partijen nagenoeg gelijk, wat een gebalanceerd politiek landschap weerspiegelt. Deze fluctuaties benadrukken de noodzaak voor beide partijen om zich aan te passen aan een veranderend electoraat en de opkomst van kleinere partijen.

3. Eerste Indrukken Verkiezingen 2024: Tendensen en Voorspellingen
Vooruitkijkend naar de verkiezingen van 2024, wijzen trends op een verdere afname van de dominantie van MEP en AVP. De stijgende steun voor kleinere partijen suggereert dat het volgende verkiezingsjaar een meer gefragmenteerd politiek landschap kan brengen. Verwacht wordt dat de opkomende kleinere partijen een grotere rol zullen spelen, wat mogelijk leidt tot coalitievormingen en een verschuiving in beleidsprioriteiten.

4. Cruciale Kiezersgroepen: Pensioenontvangers, Latino's en Generatie Z
Drie kiezersgroepen zullen naar verwachting een grote impact hebben op de verkiezingen van 2024: pensioenontvangers, de Latino gemeenschap en Generatie Z. Pensioenontvangers, traditioneel loyaal aan de grote partijen MEP en AVP, tonen toenemende onvrede en kunnen overwegen om hun steun te verschuiven. De Latino gemeenschap vraagt om concrete oplossingen voor immigratieproblemen en is kritisch over vage beloften. Generatie Z, bekend om hun technologische kennis en sociale bewustzijn, vereist authenticiteit en transparantie van politieke kandidaten. Deze groepen vormen een cruciaal segment voor politieke partijen die hun steun willen winnen.

5. De Schijn van Populisme: Het Verbergen van Ideologieën
Een opkomende trend in de verkiezingen van 2024 is de verschuiving van ideologische helderheid naar populisme. Veel partijen tonen inconsistenties tussen hun ideologische claims en hun campagnebeloften, wat leidt tot verwarring en frustratie onder kiezers. Deze trend kan resulteren in een politiek landschap waar populistische beloftes prevaleren boven gedegen beleidsvoorstellen, wat de transparantie en integriteit van het verkiezingsproces ondermijnt.

6. Herwaardering van Kiescriteria: Kiezen op Basis van Waarden en Vooruitgang
De traditionele benadering van stemmen op basis van partijloyaliteit of vage beloftes wordt steeds meer in vraag gesteld. Kiezers worden aangemoedigd om hun criteria te heroverwegen en te stemmen op basis van concrete waarden en gewenste vooruitgang in specifieke beleidsgebieden. Door te focussen op echte vooruitgang en relevante kwesties, kunnen kiezers een meer responsieve en effectieve overheid creëren.
De 'Guia Electoral 2024' column biedt een uitgebreide analyse van de veranderende politieke dynamiek in Aruba. De opkomst van kleinere partijen, de fluctuerende dominantie van MEP en AVP, en de invloedrijke rol van kritische kiezersgroepen benadrukken de complexiteit van de aankomende verkiezingen. De verschuiving naar populisme en de noodzaak voor een herwaardering van kiescriteria onderstrepen de veranderende verwachtingen van de kiezers. Blijf op de hoogte van onze column voor de laatste updates en analyses over de verkiezingen van 2024 en hun impact op Aruba.

Prinsjesdag 2024

Focus op bestaanszekerheid en toekomstige investeringen

OP Prinsjesdag, 17 september 2024, werd in Den Haag opnieuw het nieuwe parlementaire jaar geopend met de traditionele Troonrede en de presentatie van de Miljoenennota. Dit jaarlijkse ritueel markeert een belangrijk moment in de Nederlandse politiek, waarin de regering haar plannen en financiële visie voor het komende jaar uiteenzet. In 2024 ligt de nadruk op het versterken van de bestaanszekerheid, de energietransitie, en het aanpakken van structurele problemen zoals woningnood en migratie.

Troonrede 2024: Klemtoon op Bestaanszekerheid en Vereenvoudiging van Beleid

In de Troonrede, uitgesproken door Koning Willem-Alexander, presenteerde de regering haar beleidsagenda voor het komende jaar. Het kabinet wil meer zekerheid en controle bieden aan burgers, en richt zich op het vereenvoudigen van complex beleid om maatschappelijke vraagstukken effectief aan te pakken. De belangrijkste thema's die werden besproken zijn migratie, de arbeidsmarkt, woningbouw, energie en klimaat, veiligheid en internationale samenwerking.

Migratie en Arbeidsmarkt

Een belangrijk speerpunt in de Troonrede is het migratiebeleid. Met een toenemende druk op de asielketen, wil het kabinet strengere regels invoeren voor asielzoekers uit veilige landen en de opvang soberder maken. Tegelijkertijd ligt er een focus op het beheersen van de migratiestroom en het bevorderen van integratie.

Ook de krapte op de arbeidsmarkt blijft een prioriteit. Het kabinet stimuleert parttimers om meer uren te werken en wil vaste contracten aantrekkelijker maken. Innovaties en investeringen moeten de arbeidsmarkt flexibeler en toekomstbestendig maken.

Woningbouw en Infrastructuur

Het kabinet heeft als doel om de woningnood te verlichten door jaarlijks 100.000 nieuwe woningen te bouwen. Hiervoor wordt € 5 miljard extra geïnvesteerd in woningbouw en infrastructuur. De procedures voor nieuwe projecten worden versoepeld en er wordt geïnvesteerd in infrastructuur buiten de Randstad, zoals de Nedersaksenlijn.

Klimaat en Energie

In het kader van de energietransitie blijft Nederland inzetten op verduurzaming. Het kabinet zet in op de ontwikkeling van kerncentrales en windparken, terwijl ook knelpunten in het elektriciteitsnet worden aangepakt. Het doel is om de energietransitie haalbaar en betaalbaar te maken voor alle Nederlanders.

Miljoenennota 2025: Balans tussen Investeringen en Bezuinigingen

De Miljoenennota 2025 biedt een gedetailleerde financiële onderbouwing van de plannen die in de Troonrede worden uiteengezet. Hoewel Nederland een relatief stabiele economie heeft, staat het land voor uitdagingen. De overheidsuitgaven stijgen sneller dan de inkomsten, waardoor er een begrotingstekort dreigt dat onder de Europese grens van 3% gehouden moet worden.

Economische Vooruitzichten en Bezuinigingen

Het kabinet kiest voor een gebalanceerde aanpak van investeringen en bezuinigingen. Er wordt stevig geïnvesteerd in veiligheid, energievoorziening en infrastructuur, terwijl andere uitgaven kritisch worden bekeken. Het doel is om toekomstige generaties niet op te zadelen met een te hoge staatsschuld.

Sociale Zekerheid en Zorg

Een groot deel van de overheidsuitgaven blijft gericht op sociale zekerheid en zorg. Voor 2025 wordt een aantal tegenvallers verwacht, bijvoorbeeld in de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) en de Ziektewet. Om deze tegenvallers te dekken, worden verschuivingen binnen de begroting doorgevoerd. Daarnaast krijgt het programma Schoolmaaltijden, dat kwetsbare kinderen helpt, een structureel budget van € 135 miljoen per jaar.

Belastingen en Koopkracht

Het kabinet wil de koopkracht van werkenden en uitkeringsgerechtigden stabiliseren door onder andere het belastingtarief in de eerste schijf te verlagen. Er komen ook hervormingen in de huurtoeslag en extra steun voor kwetsbare groepen.

Klimaat en Energie

Een van de belangrijkste prioriteiten blijft de energietransitie. Er komt een energiefonds van € 60 miljoen per jaar om huishoudens te helpen die moeite hebben hun energierekeningen te betalen. Het Klimaatfonds krijgt een centrale rol met een jaarlijks budget van € 2,5 miljard om de CO2-uitstoot terug te dringen.

Nieuwe Ministeries

Om de focus op belangrijke beleidsterreinen te vergroten, worden drie nieuwe ministeries opgericht: Asiel en Migratie, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, en Klimaat en Groene Groei. Deze ministeries moeten zorgen voor een efficiëntere uitvoering van het beleid op deze cruciale gebieden.

Conclusie

Prinsjesdag 2024 markeert een duidelijke koers van de regering richting meer bestaanszekerheid, investeringen in de energietransitie en hervormingen in het migratiebeleid. De Miljoenennota benadrukt de noodzaak van een stabiele financiële koers, met ruimte voor investeringen in essentiële sectoren zoals energie en woningbouw. Tegelijkertijd worden er maatregelen getroffen om de begrotingsdiscipline te herstellen en de koopkracht van burgers te beschermen. Met deze plannen hoopt de regering Nederland weerbaarder te maken tegen toekomstige uitdagingen.

Algemene politieke beschouwingen 2024: Analyse van beide debatdagen

DE Algemene Politieke Beschouwingen van 2024 stonden in het teken van heftige discussies over het asielbeleid, bezuinigingen en belastingmaatregelen. In twee intensieve dagen werden de politieke lijnen scherp gezet tussen kabinet en oppositie, maar ook binnen de coalitie werden verschillen zichtbaar.

Eerste Dag: Asielcrisis en Juridische Houdbaarheid
De eerste dag van de debatten werd grotendeels gedomineerd door de discussie rondom het uitroepen van een asielcrisis. Het kabinet-Schoof wil via een noodwet snel ingrijpen in het asielbeleid zonder voorafgaande goedkeuring van het parlement. Premier Dick Schoof benadrukte de urgentie van de situatie, waarbij opvanglocaties zoals Ter Apel structureel overvol zijn.

Geert Wilders (PVV) verdedigde de noodwet als noodzakelijk om de "asielinstroom" te beheersen.

De oppositie, onder leiding van Frans Timmermans (GroenLinks-PvdA), uitte echter scherpe kritiek. Timmermans noemde het uitroepen van een asielcrisis "bestuurlijk vandalisme" en waarschuwde voor de ondermijning van de rechtsstaat. Uit openbaar gemaakte documenten bleek bovendien dat ambtenaren twijfels hadden over de juridische houdbaarheid van het plan. Deze adviezen, die het gebruik van staatsnoodrecht voor asielmaatregelen ontraden, zorgden voor onrust in het debat.

Ook binnen de coalitie waren er zorgen. NSC, dat via Nicolien van Vroonhoven de zieke Pieter Omtzigt verving, toonde zich kritisch over de juridische basis van de asielcrisiswet.

Uiteindelijk hield het kabinet echter vast aan het voornemen om de wet via noodrecht door te voeren, waarbij het parlement achteraf de mogelijkheid heeft om in te grijpen.

Tweede Dag: Focus op Moties en Economische Beleidskeuzes
De tweede dag van de Algemene Politieke Beschouwingen richtte zich vooral op de ingediende moties en de economische keuzes van het kabinet. Premier Schoof gaf zijn oordeel over 27 moties, waarvan een groot aantal gericht was op het asielbeleid en de belastingverhogingen.

Een van de meest besproken onderwerpen was de geplande verhoging van de btw op onder meer boeken, cultuur en sportabonnementen. De oppositie, met name Rob Jetten (D66) en Timmermans, drong erop aan om deze belastingverhoging van tafel te krijgen. Hoewel het kabinet bleef vasthouden aan de maatregel, lieten verschillende coalitiepartijen, zoals VVD en BBB, de mogelijkheid open voor alternatieve bezuinigingen, mits deze financieel haalbaar waren.

Daarnaast was er veel aandacht voor de zorgen van de landbouwsector. Caroline van der Plas (BBB) bleef kritisch op de nieuwe mestregels die ook varkens- en pluimveehouders zouden treffen. Landbouwminister Femke Wiersma (BBB) toonde begrip voor de zorgen, maar benadrukte dat de strengere regels noodzakelijk zijn om de milieudoelen te halen.

Asielbeleid Blijft Middelpunt van Conflict
De oppositie diende een motie in om de geplande asielmaatregelen via een spoedwet naar de Kamer te sturen, in plaats van de noodwet. Dit zou meer parlementaire controle waarborgen en voorkomen dat de Kamer buitenspel wordt gezet. Deze motie werd echter door premier Schoof ontraden, die vaststelde dat de situatie te urgent was voor een lang wetgevingsproces.

De coalitie bleef verdeeld over de aanpak. Hoewel PVV en VVD het uitroepen van de crisis noodzakelijk achtten, bleef NSC voorzichtig en wees op de juridische valkuilen, terwijl de BBB zich vooral zorgen maakte over de praktische gevolgen voor lokale gemeenschappen.

Bezuinigingen en Belastingmaatregelen
Behalve het asielbeleid kwamen ook de bezuinigingen en belastingverhogingen veelvuldig aan bod. De btw-verhoging op sport, cultuur en boeken, bedoeld om een gat van 953 miljoen euro te dichten, stuitte op forse kritiek.
Hoewel er nog geen concrete alternatieven werden gepresenteerd, gaven premier Schoof en zijn coalitiepartners aan open te staan voor voorstellen die deze verhoging overbodig zouden maken. De oppositie diende meerdere moties in om deze verhogingen te schrappen, maar het vinden van dekking voor de bezuinigingen blijft een uitdaging.

Conclusie
De Algemene Politieke Beschouwingen van 2024 hebben scherpe tegenstellingen tussen kabinet en oppositie blootgelegd, met het asielbeleid als het meest omstreden onderwerp.

Hoewel de coalitie op hoofdlijnen eensgezind bleef, zijn er binnen de partijen duidelijke spanningen zichtbaar, met name rond de juridische basis van het noodrecht en de bezuinigingen. Het debat heeft de fundamenten gelegd voor een jaar van intensieve politieke strijd, waarbij het kabinet zal moeten zoeken naar evenwicht tussen daadkracht en parlementaire controle.

Bespaar tijd én geld met mealpreppen!

5 Tips om Mealpreppen een gewoonte te maken

MEALPREPPEN is eigenlijk niets meer dan het voorbereiden van je maaltijden.

Maar hoe je het ook noemt, wij zijn fan! Het bespaart je tijd, geld en vermindert voedselverspilling. Bovendien hoef je niet meer na te denken over wat je gaat eten terwijl je al honger hebt. Klinkt goed, toch? Met deze vijf tips maak je van mealpreppen binnen no-time een handige gewoonte.

1. Investeer in verschillende bakjes
Zonder goede bakjes wordt mealpreppen lastig. Maar alleen bakjes van hetzelfde formaat hebben, is ook niet handig. Voor snacks heb je namelijk kleinere bakjes nodig dan voor je avondeten. Kies daarom voor een mix van formaten, zodat je altijd het juiste bakje bij de hand hebt.

Let er ook op dat je bakjes geschikt zijn voor zowel de magnetron als de vriezer. Zo kun je je maaltijd makkelijk vanuit de vriezer opwarmen, wat je tijd én afwas bespaart!

2. Maak een plan
Voor je begint, is het slim om te bedenken hoe je week eruitziet. Heb je sportdagen? Dan kun je extra eiwitten aan je maaltijden toevoegen. Zit je veel stil? Dan heb je waarschijnlijk minder brandstof nodig.

Met een goed plan kun je ook efficiënter boodschappen doen. Door bijvoorbeeld een zak spinazie over meerdere maaltijden te verdelen, voorkom je dat je ingrediënten moet weggooien. Zo bespaar je geld én verminder je verspilling.

3. Neem de tijd
Denk niet dat je binnen een uurtje klaar bent met de maaltijden voor de hele week. Mealpreppen kost wat tijd, vooral in het begin. Reserveer een moment waarop je de tijd hebt, zoals een vrije zondagmiddag of een avond zonder plannen.

In het begin lijkt het misschien alsof je er veel tijd aan kwijt bent, maar als je je routine eenmaal onder de knie hebt, bespaar je juist tijd. Je hebt dan iedere dag een gezonde maaltijd klaarstaan zonder stress.

4. Gebruik een goede weegschaal
Het kan in het begin lastig zijn om de juiste porties in te schatten. Investeer daarom in een goede keukenweegschaal en experimenteer met de hoeveelheden.

Voor een standaard maaltijd kun je bijvoorbeeld rekenen op 200 gram groenten, 100 à 150 gram vlees of vis, en ongeveer 100 gram koolhydraten zoals rijst of aardappels.

Beweeg je meer of minder, dan kun je de hoeveelheden aanpassen. Zo ontdek je al snel wat voor jou werkt en hoe groot jouw porties moeten zijn.

5. Denk aan texturen en kleuren
Kies niet alleen je favoriete groenten, maar denk ook aan de textuur en kleur van je maaltijden. Een lunchbox met courgette en champignons kan bijvoorbeeld een beetje saai en droog zijn. Probeer daarom een mix te maken van knapperige, smaakvolle en subtiele groenten.

Daarnaast zorgen verschillende kleuren in je maaltijden voor een gevarieerder voedingspatroon. Hoe kleurrijker, hoe beter! Zo krijg je niet alleen meer voedingsstoffen binnen, maar ziet je maaltijd er ook nog eens aantrekkelijker uit.

Met deze tips wordt mealpreppen een makkelijke gewoonte die je helpt om tijd en geld te besparen, terwijl je gezond en gevarieerd eet.

Nederland Geeft 288 museumstukken terug aan Indonesië

OP vrijdag heeft Nederland officieel 288 cultureel erfgoedstukken teruggegeven aan Indonesië. Deze objecten, die in de koloniale periode naar Nederland zijn gebracht, waren in beheer van het Wereldmuseum, een museum met verschillende vestigingen en depots in het land. De teruggave volgt na een verzoek van Indonesië en advies van de Commissie Koloniale Collecties.

Onder de geretourneerde stukken bevinden zich vier hindoe-boeddhistische beelden die in de eerste helft van de 19e eeuw vanuit Java naar Nederland zijn gebracht. Daarnaast omvat de teruggave 284 objecten, zoals wapens, munten, sieraden en textiel, die in 1906 na een oorlog tegen vorstendommen op Zuid-Bali werden overgebracht. Deze objecten maken deel uit van de Rijkscollectie.

De teruggave van deze stukken is een belangrijk moment in de bredere discussie over koloniaal erfgoed. Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Eppo Bruins, benadrukte het belang van deze teruggave als een vorm van materieel rechtsherstel. "In de koloniale periode is er vaak sprake geweest van roof en andere vormen van onvrijwillig bezitsverlies van cultuurobjecten.

Teruggave van deze objecten is materieel rechtsherstel," aldus de minister. Bruins onderstreepte dat de objecten "nooit in Nederland hadden moeten zijn."

De Commissie Koloniale Collecties, onder leiding van Lilian Gonçalves-Ho Kang You, heeft de afgelopen jaren gewerkt aan adviesrapporten over dit onderwerp. De commissie werkt nauw samen met Indonesische en andere internationale commissies om objecten terug te geven aan de rechtmatige eigenaren. Dit is de tweede keer dat Nederland een dergelijk advies opvolgt. In 2022 werden voor het eerst objecten teruggegeven aan zowel Indonesië als Sri Lanka.

Naast deze teruggave werkt de commissie momenteel aan adviezen voor vergelijkbare verzoeken van Indonesië, Sri Lanka, Nigeria en India. De teruggave van cultureel erfgoed wordt door veel landen gezien als een cruciale stap in het herstellen van onrecht uit het koloniale verleden. De overdracht vond plaats in het Wereldmuseum in Amsterdam, een locatie die eerder betrokken was bij het beheer van de objecten.

Met deze teruggave zet Nederland opnieuw een belangrijke stap in het omgaan met zijn koloniale verleden. De teruggave van cultureel erfgoed is een steeds belangrijker onderwerp in internationale diplomatie en culturele betrekkingen. De verwachting is dat er in de komende jaren meer soortgelijke teruggevingen zullen plaatsvinden.

De energiearmoedekloof in Nederland

Inzicht in de ongelijkheid en intensiteit van energiearmoede

ENERGIEARMOEDE is een groeiend probleem in Nederland. Ongeveer 7,4% van de huishoudens, dat zijn ruim 532.000 huishoudens, leeft in energiearmoede. Deze groep kampt met een combinatie van lage inkomens, hoge energiekosten en slecht geïsoleerde woningen. Dit leidt tot financiële stress, gezondheidsproblemen en soms sociale isolatie. TNO heeft in samenwerking met het CBS een nieuwe methode ontwikkeld, de energiearmoedekloof, om dit probleem gedetailleerder te meten en beter te begrijpen.

Wat is de energiearmoedekloof?

De energiearmoedekloof meet de afstand tussen de werkelijke energiekosten van een huishouden en een drempelwaarde die energiearmoede markeert. Hoe groter deze kloof, hoe ernstiger de energiearmoede van een huishouden. Dit geeft een vollediger beeld van het probleem dan enkel het aantal huishoudens dat in energiearmoede leeft, omdat ook de diepte en ongelijkheid binnen deze groep wordt meegenomen.

De studie toont aan dat bij de huidige gemiddelde energieprijzen huishoudens jaarlijks gemiddeld 472 euro tekortkomen om boven de energiearmoedegrens te komen. Echter, in gevallen waar de energieprijzen stijgen, kan deze kloof oplopen tot meer dan 1000 euro per jaar per huishouden. Dit maakt duidelijk dat energiearmoede een complex probleem is dat zowel door lage inkomens als door hoge energiekosten wordt bepaald.

Gevolgen van stijgende energieprijzen

Energieprijzen hebben een aanzienlijke impact op de energiearmoedekloof. In een scenario van hoge energieprijzen kan het aantal huishoudens dat in energiearmoede leeft toenemen tot 614.000, terwijl de gemiddelde kloof kan stijgen naar 1100 euro per jaar per huishouden. Deze cijfers onderstrepen dat huishoudens met lagere inkomens en slecht geïsoleerde woningen het meest kwetsbaar zijn voor prijsstijgingen.

Regionale verschillen

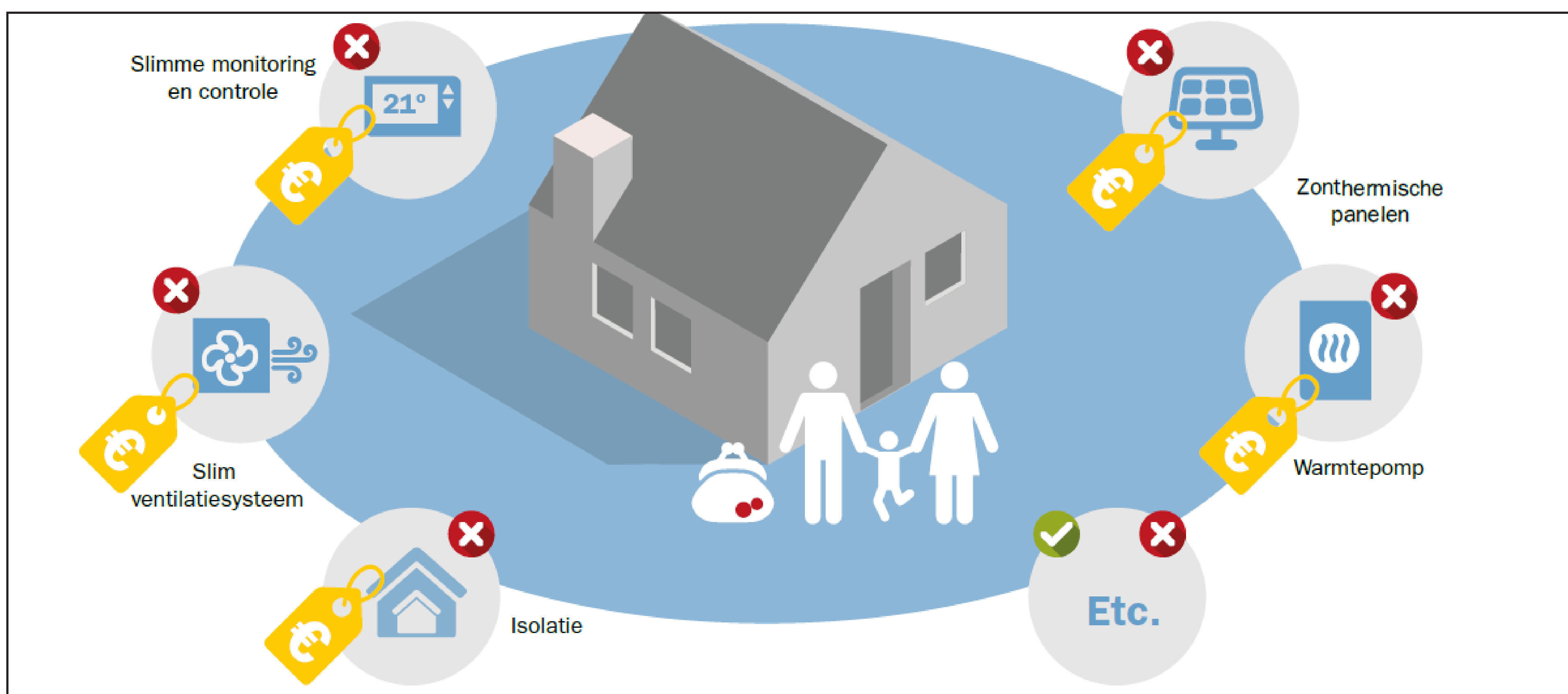
Uit de studie blijkt dat energiearmoede ongelijk verdeeld is over Nederland. Terwijl stedelijke gebieden zoals de Randstad de meeste energiearme huishoudens tellen, is de intensiteit van energiearmoede juist het grootst in landelijke gebieden. Huishoudens in deze regio's wonen vaak in woningen met lage energetische kwaliteit, wat leidt tot relatief hogere energiekosten in verhouding tot hun inkomen.

Beleidsimplicaties

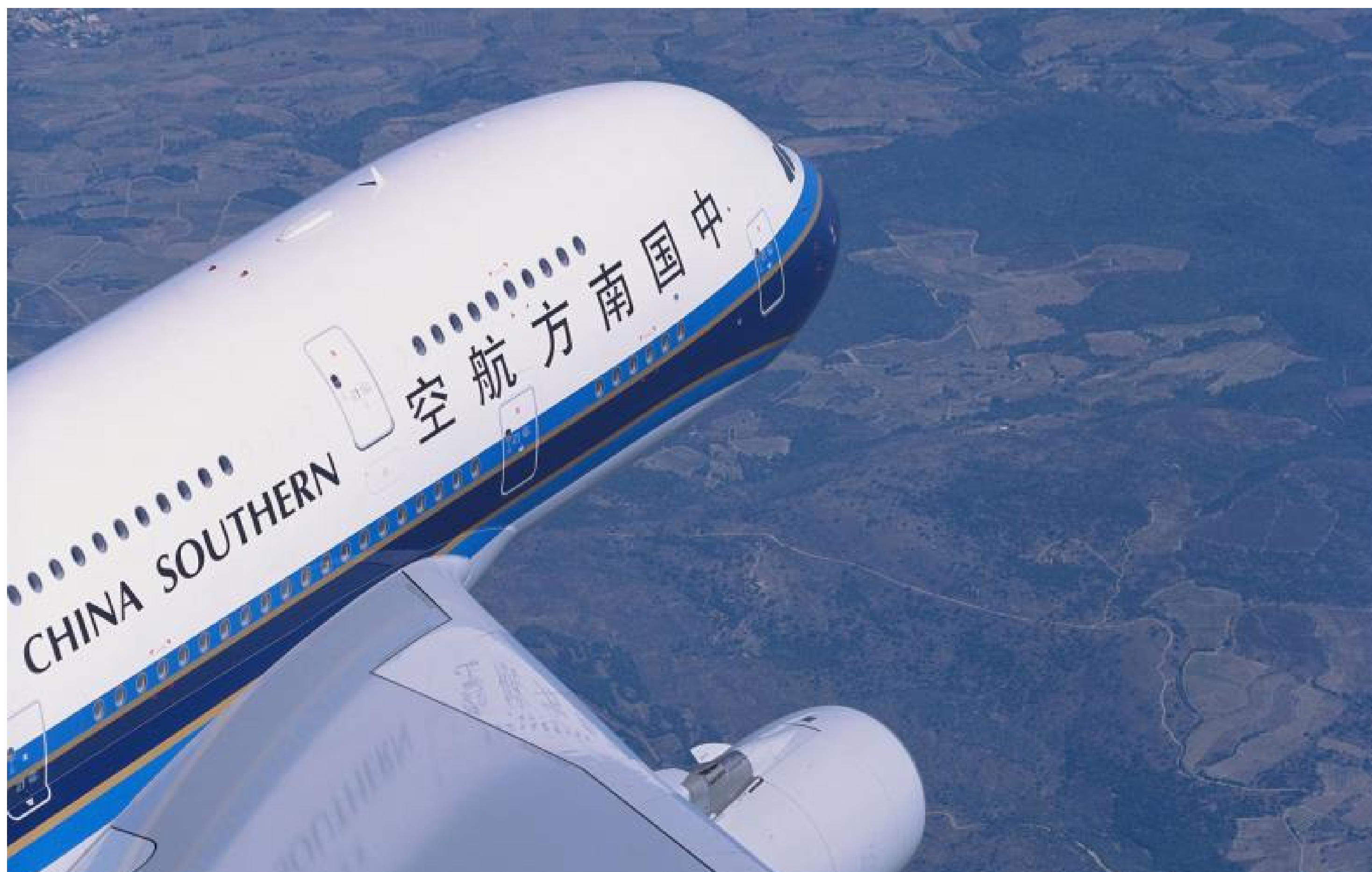
Het rapport benadrukt dat effectief beleid maatwerk vereist. Energiesteun moet niet alleen gericht zijn op het verlagen van de energiekosten, maar ook op het verbeteren van de woningisolatie. Vooral de slechtste woningen, vaak in rurale gebieden, zouden prioriteit moeten krijgen. De energiearmoedekloof maakt het mogelijk om beleid niet alleen af te stemmen op het verminderen van het aantal energiearme huishoudens, maar ook op het verlichten van de ergste gevallen van energiearmoede.

Conclusie

De energiearmoedekloof biedt beleidsmakers een waardevol instrument om de ernst van energiearmoede te meten en gerichte maatregelen te nemen. Het rapport benadrukt dat een combinatie van inkomenssteun en woningisolatie noodzakelijk is om de ongelijkheid binnen de energiearme groep aan te pakken en duurzame oplossingen te bieden.

Concurrentiestrijd tussen Chinese en Europese luchtvaartmaatschappijen intensiveert

Air France heeft de Franse overheid opgeroepen om in te grijpen. De maatschappij pleit voor maatregelen zoals extra belastingen voor Chinese luchtvaartmaatschappijen om de concurrentie eerlijker te maken. Dit voorstel zou ervoor zorgen dat Chinese maatschappijen hun prijsvoordeel verliezen. Echter, dergelijke maatregelen zouden in strijd kunnen zijn met internationale luchtvaartverdragen tussen China, Frankrijk en de Europese Unie, wat de invoering ervan lastig maakt.

Het probleem speelt niet alleen in Europa; ook in de Verenigde Staten is er bezorgdheid over deze oneerlijke concurrentie. Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen hebben de regering-Biden gevraagd om extra landingsrechten voor Chinese maatschappijen afhankelijk te maken van het niet overvliegen van Rusland.

De internationale luchtvaartmarkt wordt momenteel opgeschud door een opvallende ontwikkeling: Chinese luchtvaartmaatschappijen bieden extreem goedkope tickets aan voor vluchten naar China.

Dit zet Europese maatschappijen zoals Air France en KLM onder druk, omdat zij door geopolitieke beperkingen niet dezelfde voordelen hebben als hun Chinese tegenhangers.

Voordelen van Chinese luchtvaartmaatschappijen

Chinese maatschappijen mogen, in tegenstelling tot Europese luchtvaartmaatschappijen, gebruik blijven maken van het Russische luchtruim. Dit verkort hun vliegtijden aanzienlijk en verlaagt de kosten voor brandstof en personeel. Voor Europese luchtvaartmaatschappijen, zoals Air France en KLM, betekent het omzeilen van Rusland extra vlieguren en hogere kosten, wat hen in een nadelige concurrentiepositie plaatst.

Daarnaast zorgt de geopolitieke situatie ervoor dat Europese luchtvaartmaatschappijen minder frequent naar China kunnen vliegen dan voorheen. Terwijl Air France voor de coronapandemie nog 32 wekelijkse vluchten naar China uitvoerde, zijn dat er nu nog slechts zes. Dit beperkt het aanbod van Europese vluchten en creëert ruimte voor Chinese luchtvaartmaatschappijen om hun aanwezigheid te vergroten.

Oproep tot maatregelen

Economische impact

De toename van goedkope tickets vanuit China kan de luchtvaartindustrie in Europa ondermijnen, maar heeft ook voordelen voor consumenten en het toerisme. Landen zoals Frankrijk ontvangen elk jaar een groot aantal Chinese toeristen, en de versoepeling van coronabeperkingen heeft dit aantal weer doen stijgen. Dit zorgt voor een dilemma bij de Franse overheid, die moet afwegen of ze Air France wil beschermen of de toerismesector wil stimuleren.

De concurrentiestrijd tussen Europese en Chinese luchtvaartmaatschappijen heeft een geopolitieke dimensie gekregen door de sluiting van het Russische luchtruim. Terwijl Chinese maatschappijen hiervan profiteren, blijven Europese maatschappijen zoals Air France en KLM in een nadelige positie.

Oplossingen zoals extra belastingen zijn omstreden, en het probleem lijkt voorlopig nog niet opgelost. De situatie vraagt om een delicate balans tussen nationale economische belangen en eerlijke concurrentie op de internationale luchtvaartmarkt.

Recap Week 38

A.T.A. Versterkt Culturele en Creatieve Industrie van Aruba

De Aruba Tourism Authority (A.T.A.) benadrukt haar inzet voor de groei van Aruba's Culturele en Creatieve Industrie via de CreActivo Conferentie. Deze sector speelt een cruciale rol in het versterken van de nationale identiteit en het diversifiëren van het toeristisch aanbod. A.T.A. erkent de waarde van deze industrie naast toerisme voor de duurzame ontwikkeling van Aruba.

Samenwerking met organisaties zoals Go Cultura Foundation en evenementen zoals Aruba Art Fair en Bonbini Festival, onderstreept A.T.A.'s betrokkenheid bij deze sector. Het doel is om een solide basis te creëren voor de industrie, inclusief educatie en een strategie gebaseerd op data, die bijdraagt aan de verdere ontwikkeling.

De CreActivo Conferentie op 8 en 9 oktober biedt artiesten en innovators een platform om hun talenten te ontwikkelen. A.T.A. blijft steun en samenwerking bieden voor een sterkere en levendigere Arubaanse samenleving.

De Economische Uitdagingen van Aruba: Een Kritische Blik

In de afgelopen 3,5 jaar blijft toerisme de belangrijkste pijler van Aruba's economie, maar de koopkracht van de bevolking daalt. De stijgende kosten van levensonderhoud en onbetaalbare huizenprijzen maken het voor de gemiddelde Arubaan steeds moeilijker om financieel vooruit te komen. Ondanks externe factoren zoals de pandemie en olieprijsstijgingen, spelen lokale beleidsbeslissingen een grote rol in de huidige situatie. Het gebrek aan focus op het versterken van de koopkracht zorgt voor groeiende financiële onzekerheid. Vooruitgang vereist meer dan praten; investeren in onderwijs, duurzame energie en diversificatie van de economie kan Aruba minder afhankelijk maken van het toerisme. Het is tijd voor echte verandering om een toekomst met meer kansen voor de huidige en toekomstige generaties te waarborgen.

Bewustwording van Dementie: Initiatieven op Aruba

September staat in het teken van Wereld Alzheimer Dag en -maand, met extra aandacht op Aruba vanwege de vergrijzing en de toenemende behoefte aan ondersteuning voor dementiepatiënten. Sabrina Somersein, psycholoog bij het Centrum voor Geheugen, benadrukt de noodzaak van vroegtijdige diagnose en preventie. Er zijn wereldwijd 55 miljoen mensen met dementie, een aantal dat tegen 2050 naar verwachting zal stijgen tot 139 miljoen. In Aruba, net als elders, groeit dit aantal. Risicofactoren zoals hoge leeftijd, genetica, en levensstijl spelen een rol. Het Centrum biedt diagnostiek en advies voor mensen met geheugenproblemen, waarbij vroege interventie cruciaal is. Bewustwording en solidariteit zijn essentieel om de levenskwaliteit van patiënten te verbeteren en om te investeren in onderzoek naar betere behandelingen.

Eerste Bijeenkomst Alfabetisering Papiamento voor Schooljaar 2024-2025

Onlangs heeft de eerste bijeenkomst van de Alfabetisering in Papiamento voor het schooljaar 2024-2025 plaatsgevonden, gericht op de voorbereiding van leerkrachten van groep 2. Dit traject bestaat uit 6 bijeenkomsten, bedoeld om de implementatie van nieuwe lesmethoden in het Papiamento te ondersteunen. De Minister van Onderwijs benadrukte het belang van moedertaalonderwijs, verwijzend naar wereldwijd onderzoek dat de positieve effecten op de academische ervaring van kinderen onderstreept. Tijdens de bijeenkomst werden plannen gepresenteerd voor de implementatie van lezen en schrijven in Papiamento en Nederlands, voortbouwend op het Scol Arubano Multilingual (SAM) plan. De sessies zullen plaatsvinden op 14 oktober 2024, 25 november 2024, 27 januari 2025, 31 maart 2025 en 19 mei 2025. Voor meer informatie bezoek de website van het Directie Onderwijs Aruba of volg hen op sociale media.

CEDE en PADF Versterken NGO's en Stichtingen op Aruba

CEDE Aruba en BARiO UNICO, in samenwerking met de Pan American Development Foundation (PADF), hebben een reeks

van vier trainingen geïntroduceerd voor non-profitorganisaties (NGO's) en stichtingen op Aruba. Deze sessies richtten zich op essentiële thema's zoals culturele sensitiviteit, de uitdagingen voor migrantenstudenten, bescherming van migranten en vluchtelingen, en Monitoring & Evaluatie (M&E). De trainingen, gestart op 25 april en afgesloten met een M&E-sessie geleid door Dahariana Evertsz, hebben 31 organisaties en 55 deelnemers bereikt. Dit initiatief, ondersteund door de Universiteit van Aruba en het John F. Kennedy Education Centre Aruba, beoogt het versterken van de gemeenschap door het bevorderen van diversiteit en inclusie. Voor meer informatie over toekomstige sessies kunnen geïnteresseerden contact opnemen met CEDE op 5827666 of via barionanunico@cedearuba.org.

KPA: 'Wij tolereren geen geweld'

Het KPA uit ernstige waarschuwing betreffende sociale netwerken - De laatste dagen heeft het Korps Politie van Aruba kennisgenomen van een bericht op een sociale pagina op Instagram genaamd "auaconfessions2.0".

Op deze pagina worden anoniem bepaalde reacties gepubliceerd. Wij hebben nota genomen van enkele reacties die strafbaar kunnen zijn volgens de wet en die ernstige gevolgen kunnen hebben voor degenen die deze reacties publiceren, evenals voor de moderator van deze pagina.

Het Korps Politie van Aruba doet een sterke waarschuwing aan iedere persoon die sociale netwerken gebruikt: wij zullen dit soort reacties met gewelddadige inhoud niet tolereren, omdat dit ernstige en negatieve gevolgen kan hebben voor degenen die erbij betrokken zijn.

Het Korps Politie zal aandacht besteden aan dit soort pagina's met inhoud die strafbaar kan zijn volgens de wet en zal indien nodig actie ondernemen tegen dergelijke gevallen.

Onderzoek Nodig na Problemen met Ziekenhuisrenovatie Aruba

Sinds 2012 kampt Aruba met ernstige problemen bij de renovatie van zijn ziekenhuisfaciliteiten, waaronder budgetoverschrijdingen, vertragingen en kwaliteitsgebreken. Het project, dat aanvankelijk bedoeld was om de gezondheidszorg te verbeteren, heeft geleid tot vragen over het projectmanagement en het toezicht door betrokken partijen zoals SOGA, HOH en aannemers. Financiële tekortkomingen en kwaliteitsproblemen, waaronder veiligheidsincidenten, benadrukken de urgentie van een grondig onafhankelijk onderzoek.

Dit onderzoek moet de verantwoordelijkheden en mogelijke fouten in besluitvorming en toezicht blootleggen om herstel van vertrouwen en effectieve maatregelen voor toekomstige investeringen te waarborgen.

Ongeacht de verkiezingsuitslag moet de nieuwe regering strengere controlemechanismen en transparante verantwoordelijkheidsstructuren implementeren om toekomstige tekortkomingen te voorkomen en de kwaliteit van de zorg te verbeteren.

Publieke Functionarissen ondermijnen Vrijheid van Meningsuiting op Aruba

Recentelijk is op Aruba een verontrustende trend zichtbaar geworden waarbij publieke functionarissen en politici media uitsluiten van belangrijke informatie en overheidsmarketingcampagnes. Deze praktijk, die vaak gebaseerd is op persoonlijke voorkeuren en ongemak met kritiek, ondermijnt de vrijheid van meningsuiting en bevordert censuur.

Publieke middelen voor overheidscampagnes zijn bedoeld voor het algemeen belang, niet voor persoonlijke represailles tegen kritische media. Dit gedrag ondermijnt democratische principes en verhindert een open debat door media te beperken in hun rol als controleur van machthebbers. Het is essentieel dat publieke functionarissen deze middelen eerlijk en transparant gebruiken, en de pers in staat stellen om haar functie zonder angst voor financiële gevolgen uit te voeren. Respect voor persvrijheid is cruciaal voor het behoud van democratische waarden en publiek vertrouwen.

Marlon Croes Treedt per Eind 2024 Af als Directeur van DOW

Marlon Croes heeft aangekondigd zijn functie als directeur van DOW per 31 december 2024 neer te leggen, na 35 jaar bij het bedrijf, waarvan 20 jaar als directeur. Tijdens zijn carrière heeft Croes talloze belangrijke projecten geleid, zoals de herlocatie van de waf naar Barcadera, de ontwikkeling van het busstation op LG Smith Boulevard, de bouw van rotondes, en verbeteringen aan de wegen van Tanki Flip en Pos Abou. Croes heeft ook bijgedragen aan diverse commissies die cruciaal waren voor Aruba. Hij waardeert de samenwerking met zijn team en heeft zijn dankbaarheid uitgesproken. DOW streeft ernaar een opvolger aan te wijzen om de voortgang en toekomstige automatisering van het departement te waarborgen. Croes blijft tot het einde van het jaar actief om een soepele overgang te garanderen.

Aruba Global Travel Conference: Een Belangrijke Verzameling van Toeristische Sleutelfiguren

De Aruba Global Travel Conference, georganiseerd door A.T.A. in samenwerking met AHATA, markeert een cruciaal moment voor Aruba's toeristische sector. Meer dan 67 tour operators en internationale luchtvaartmaatschappijen uit Noord-Amerika, Latijns-

Amerika en Europa zullen samenkomen om actuele informatie over Aruba en zijn toerisme te ontvangen.
In totaal zullen 103 personen, waaronder hotelvertegenwoordigers, A.T.A.-teamleden en internationale pers, Aruba bezoeken. De conferentie biedt een platform voor het delen van updates over "The Aruba Effect" en de nieuwe internationale communicatiestrategie, gericht op duurzaam en verantwoordelijk toerisme.
Het programma omvat een toeristische markt voor netwerken en zakelijke kansen, evenals "low-impact" ervaringen en site-inspecties voor de deelnemers. De week belooft een productieve uitwisseling en versterking van bestaande en nieuwe relaties binnen de toeristische industrie.

Volgens het CAft: Verbetertraject voor Financieel Beheer op Aruba Nodig

Aruba's economie groeit snel en de overheidsfinanciën vertonen een positief beeld met tijdige begrotingspresentaties sinds 2022. Echter, de rechtvaardigingsinformatie, zoals implementatierapporten en jaarrekeningen, wordt vaak te laat ingediend, wat de parlementaire controle bemoeilijkt en het begrotingsrecht schaadt. De CAft prijst de naleving van begrotingsnormen, maar wijst op tekortkomingen in het implementatieproces en de rechtvaardiging. Er zijn aanzienlijke vertragingen bij de presentatie van jaarrekeningen, wat de transparantie en controle belemmert. CAft benadrukt de noodzaak van een uitgebreid verbetertraject voor financieel beheer, waarbij elk ministerie verantwoordelijk is voor adequaat gebruik van publieke middelen. Ook is er een dringende oproep om de transparantie en financiële zelfredzaamheid van overheidsinstellingen te verbeteren, en om een nieuw rapportagesysteem effectief te implementeren.

Women's Club of Aruba Viert 90-jarig Jubileum

De Women's Club of Aruba (WCA) viert dit jaar haar 90-jarig bestaan, een mijlpaal die de decennia van toewijding en inzet voor de gemeenschap benadrukt. Sinds de oprichting op 17 september 1934 heeft WCA zich bewezen als een essentiële organisatie die door vrijwilligerswerk en betrokkenheid aanzienlijke bijdragen heeft geleverd aan Aruba. Gedurende deze 90 jaar heeft de club zich continu aangepast aan de veranderende behoeften van de samenleving, met programma's gericht op educatie, sociale problemen en gemeenschapsverbetering. Dit jubileum is niet alleen een viering van de prestaties van het verleden, maar ook een inspiratie voor de toekomst. WCA blijft zich inzetten voor de gemeenschap en moedigt iedereen aan om de waarden van samenwerking en innovatie te omarmen. Voor meer informatie bezoek womensclubofaruba.org of volg ons op Facebook, Instagram en LinkedIn.

SDG Week 2024: Zet je in voor een Duurzaam Aruba

Van 19 tot 25 september 2024 viert Aruba SDG Week, georganiseerd door de Nationale SDG Commissie. Tijdens deze week staat bewustwording over de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) centraal. Bedrijven, non-profitorganisaties en individuen worden uitgenodigd om zich te verbinden aan één of meerdere SDG's en hun inzet gedurende een jaar te tonen. Deelname kan door het invullen van het Pledge Form via deze link. We moedigen iedereen aan om beste praktijken en successen te delen op sociale media met de hashtags #SDGAruba en #SDGWeekAruba2024. Bezoek de website van SDG Aruba voor meer informatie en toegang tot vertaalde materialen. Samen kunnen we een positieve impact maken voor een duurzamer Aruba en een betere toekomst voor iedereen.

Geef je mening over het vakantierooster

Het Directie Onderwijs Aruba (DEA) is bezig met de ontwikkeling van het vakantierooster voor de schooljaren 2025-2026 en 2026-2027. Belanghebbenden zoals SIMAR en schooldirecties zijn betrokken bij dit proces. De gemeenschap, inclusief ouders en studenten, kan hun voorkeuren delen via een online poll tot 18 september 2024. De vraag is of er een voorkeur is voor een extra week vakantie tijdens het carnavalsseizoen of meer dagen tijdens de kerstvakantie. Het vakantierooster moet voldoen aan de regelgeving van maximaal 60 vakantiedagen per schooljaar, inclusief feestdagen. Na het verzamelen van de input wordt het voorstel ter goedkeuring voorgelegd aan de Minister van Onderwijs. Het definitieve vakantierooster en de ATV-dagen voor onderwijspersoneel worden eind oktober gepubliceerd op de website van DEA. Voor meer informatie kun je terecht op www.ea.aw.

Aruba Lions Club organiseert Car Rally voor fondsenwerving

De Aruba Lions Club organiseert op zaterdag 28 september een "Lions Car Rally – Scavenger Hunt" als nieuwe fondsenwervende activiteit. Dit evenement vervangt de bekende jaarlijkse huisloterij en biedt deelnemers de kans om samen met vrienden en familie plezier te hebben en bij te dragen aan de gemeenschap.
De Car Rally start om 19:00 uur bij het Lions Clubhuis aan de Engelandstraat 11 en voert door de straten van Oranjestad en Noord. Inschrijven kan via een online formulier, met een maximum van vijf personen per auto. Alle communicatie, inclusief instructies en opdrachten, verloopt via WhatsApp.
Deelnemers maken kans op diverse prijzen, waaronder 500 florin. De Lions Club nodigt iedereen uit om deel te nemen en bij te dragen aan de lokale gemeenschap. Meer informatie en inschrijving zijn te vinden via de Facebook-pagina van de Lions Club of Aruba.

Senator Dave Martinus verkozen tot voorzitter van ASAC 2025

Senator Dave Martinus van JCI Aruba is verkozen tot voorzitter van de Asociatie van Senatoren van Amerika en het Caribisch gebied (ASAC) voor het jaar 2025. De verkiezing vond plaats op 13 september 2024 in Ecuador. Na zijn terugkeer naar Aruba werd hij op 16 september gehuldigd in de aula van luchthaven Reina Beatrix.

Martinus heeft een uitgebreide carrière opgebouwd binnen JCI en heeft nu de verantwoordelijkheid om als voorzitter van ASAC de samenwerking tussen senatoren uit Amerika en het Caribisch gebied te bevorderen. Deze benoeming is een belangrijke stap voor zowel Martinus als voor Aruba, aangezien hij het eiland internationaal vertegenwoordigt.

Wij wensen Senator Dave Martinus veel succes en kracht in zijn nieuwe functie en vertrouwen erop dat hij de naam van Aruba in deze prestigieuze rol hoog zal houden.

Aruba Richt Zich op Verantwoord en Regeneratief Toerisme

Tijdens de Aruba Global Travel Conference heeft Ronella Croes, CEO van de Aruba Tourism Authority (A.T.A.), de strategische veranderingen binnen de toerismesector van Aruba gepresenteerd. De focus verschuift van het traditionele toerismemodel naar "Verantwoord Toerisme" en uiteindelijk "Regeneratief Toerisme". Deze strategie benadrukt een balans tussen economische groei, het welzijn van de lokale bevolking, en het behoud van het milieu. A.T.A. streeft naar "High Value-Low Impact" toerisme, waarbij bezoekers met een economisch gunstig profiel worden aangetrokken, die ook de cultuur en natuur van Aruba respecteren. Gedragsverandering onder toeristen wordt bevorderd via educatie en communicatie gedurende hun reis.

Deze koerswijziging komt voort uit de toenemende aandacht voor overtoerisme en duurzaamheid wereldwijd. Aruba wil zichzelf positioneren als een duurzame en toekomstgerichte bestemming, waarbij zowel de lokale gemeenschap als bezoekers de verantwoordelijkheid delen om het eiland te beschermen en te koesteren.

Restauratie van Cas Veneranda van start op Aruba

Op 23 september 2023 start de restauratie van Cas Veneranda, een monumentaal pand in Oranjestad, Aruba. Het pand werd in 1936 gebouwd voor de Spaanse consul Federico Maximiliaan Arends en ontworpen door de lokale architect Dada Picus. Na jaren van leegstand en schade door brand, wordt het gebouw gerestaureerd door Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA), in samenwerking met lokale bedrijven en het Ministerie van Economische Zaken.

Het project wordt gefinancierd door onder andere het Algemeen Pensioenfonds Aruba (APFA) en het Nationaal Restauratiefonds Nederland (NRF). Na voltooiing eind 2025 zal het pand dienen als kantoorruimte voor het Directie van Economische Zaken, Handel en Industrie (DEACI), en zal er tevens een horeca-etablissement gevestigd worden. Met dit initiatief wil SMFA bijdragen aan de revitalisatie van Oranjestad en het behoud van Aruba's cultureel erfgoed.

Cas Veneranda is het 17e monument in eigendom van SMFA.

Aruba Versterkt Medische Zorg met Vier Nieuwe Ambulances

Aruba heeft recent vier nieuwe ambulances in gebruik genomen, ter waarde van 3,2 miljoen florin. Deze ambulances zijn uitgerust met de nieuwste technologieën, wat een significante verbetering van de medische zorg op het eiland betekent. De investering maakt deel uit van een bredere inspanning om de zorgdiensten te moderniseren en de efficiëntie en kwaliteit van medische hulpverlening te verhogen.

De ambulances zullen vooral de capaciteit van medische instellingen, waaronder het Instituto Medico San Nicolas (ImSan), versterken. ImSan, het enige JCI-geaccrediteerde ziekenhuis op Aruba, zal door deze nieuwe voertuigen nog effectiever kunnen reageren op noodgevallen en hoogwaardige pre-hospitale zorg bieden. Deze stap markeert een belangrijke vooruitgang in de voortdurende ontwikkeling van de medische zorg op Aruba en benadrukt de toewijding aan het bieden van hoogwaardige en toegankelijke medische diensten aan de gemeenschap.

Nieuwe Directie en Voorzitter voor Aruba Bankers' Association

De Aruba Bankers' Association (ABA) heeft recent een nieuwe directie aangesteld voor de periode 2024-2026. Pierre Rafini, Country Manager en Vicepresident Business Banking voor de Nederlandse Cariben bij RBC Royal Bank (Aruba) N.V., is benoemd

als voorzitter. Albert di Mauro, General Managing Director van Caribbean Mercantile Bank N.V., is gekozen als Vicevoorzitter, terwijl Elvin Maduro, Managing Director van Banco di Caribe Aruba, de rol van Penningmeester op zich neemt.

ABA richt zich op het behartigen van bankbelangen en het bevorderen van een gezonde ontwikkeling van de banksector en de Arubaanse economie. De vereniging blijft zich inzetten voor de gemeenschap door informatie en educatie te bieden over economische en financiële vraagstukken, evenals het belang van financiële inclusie en veiligheid bij banktransacties.

Aruba Tourism Authority en Airport Authority presenteren Toekomstplannen voor Toerisme en Luchthaven

De Aruba Tourism Authority (A.T.A.) en Aruba Airport Authority (AAA) hebben een belangrijke update gepresenteerd aan meer dan 67 internationale tour operators en luchtvaartmaatschappijen over de toeristische ontwikkelingen en luchthavenprojecten van Aruba. Tijdens het evenement werd het "Gateway 2030"-project uitgelicht, dat onder andere een nieuwe check-in faciliteit voor Amerikaanse passagiers en een geavanceerd bagageafhandelingssysteem introduceert. Deze verbeteringen, gepland voor begin 2025, zullen de passagierservaring aanzienlijk verbeteren.

A.T.A. en AAA benadrukten hun inzet voor innovatie, duurzaamheid en het verhogen van de economische waarde van bezoekers. Dit initiatief is gericht op het handhaven van een balans tussen de kwaliteit van leven voor inwoners, bezoekerservaringen en natuurbehoud. De updates bieden internationale partners waardevolle informatie om Aruba wereldwijd beter te promoten als een eersteklas en duurzame reisbestemming.

Caribbean Poker Series keert terug naar Aruba met $150.000 aan gegarandeerde prijzen

De Caribbean Poker Series vindt van 26 september tot 6 oktober 2024 plaats in Aruba, met een gegarandeerde prijzenpot van $150.000. Het evenement wordt gehouden in het Hilton Aruba Caribbean Resort & Casino, met de Morris Lapidus Ballroom als hoofdlokatie voor de pokertafels. Gedurende 10 dagen zullen er dagelijkse pokerrondes plaatsvinden, waaronder het zeer verwachte Main Event. Winnaars ontvangen prijzen verdeeld over 14 rangen en een prestigieuze Bracelet.

Naast het poker biedt het evenement een tropische receptie bij het zwembad en een feestelijke prijsuitreiking. De Poker Room is elke avond geopend van 19.00 uur tot 03.00 uur voor No Limit Hold'em en Pot Limit Omaha. Het casino biedt ook live tafelspellen zoals Blackjack en Roulette.

Meer informatie over het evenement en inschrijvingen is te vinden op de officiële website: www.tcaruba.com/pages/caribbean-poker-series-2024.

Savaneta is de locatie van de Laatste Ban Caya 2024

Op 28 september 2024 organiseert Buurtcentrum Savaneta de laatste editie van Ban Caya, een initiatief van CEDE Aruba onder het Bario Único-project. Het evenement vindt plaats in de straten voor het Roly Bisslik Olympisch Zwembad en biedt een breed scala aan activiteiten gericht op watergerelateerde sporten en gemeenschapsbetrokkenheid.

Meer dan 40 organisaties zullen aanwezig zijn om informatie te verstrekken over hun stichtingen en demonstraties te geven van sport- en cultuuractiviteiten. Het programma bevat onder andere zumba, obstakelwedstrijden, capoeira, voetbal en modeshows. Speciale aandacht gaat uit naar de prestaties van Arubaanse sporters op het gebied van watersporten.

Ban Caya wordt afgesloten met optredens van lokale bands, waaronder Songo, SOUNA en Michael Lampe met DATAPANIC. Het evenement nodigt bezoekers uit Savaneta, Pos Chikito, San Nicolas en de rest van Aruba uit om zich te laten informeren en te genieten van deze gemeenschapsviering.

Cultuurfonds Caribisch Gebied viert 70 jarig bestaan

De Stichting Cultuurfonds Caribisch Gebied (CCG) vierde haar 70-jarig bestaan met een reeks evenementen op 6 en 7 september 2024, waaronder een plenaire vergadering onder leiding van de nieuwe voorzitter Lionel Janga.

Een belangrijk moment tijdens de viering was het emotionele afscheid van Lourdes Croes, die na 30 jaar als vrijwilliger vertrekt. Croes, vicevoorzitter van CCG en afkomstig uit Aruba, leidde op 7 september haar laatste officiële vergadering.

Tijdens een receptie in San Nicolas werden ook de nieuwe bestuursleden voorgesteld. Voormalige bestuursleden en winnaars van de Cultuurprijs waren aanwezig om het erfgoed van de stichting te vieren. Croes werd geprezen om haar toewijding en leiderschap in de afgelopen drie decennia. Onder een nieuwe naam en met een vernieuwde missie blijft CCG zich inzetten voor culturele projecten en natuurbescherming op Aruba en de overige eilanden van het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Trending • NL

Nederlandse Onderzoekers Bewijzen Bestaan van Monstergolven op Zee

Onderzoekers van de TU Delft, samen met collega's uit Edinburgh en Oxford, hebben het bestaan van zogeheten monstergolven bewezen. Deze golven, ook bekend als rogue waves, kunnen vier keer steiler worden dan verwacht en ontstaan onverwacht op open zee. Het onderzoek, gepubliceerd in Nature, toont aan dat deze golven geen mythes zijn, zoals eerder gedacht.

In 2018 wisten de wetenschappers voor het eerst zo'n golf in een laboratorium na te bootsen, wat hen in staat stelde om de unieke eigenschappen van deze golven te bestuderen. In tegenstelling tot gewone golven, ontstaan monstergolven door de samenkomst van meerdere golven vanuit verschillende richtingen, waarbij het water omhoog wordt geduwd. De interesse in dit fenomeen werd in 1995 gewekt, toen op het Draupnerplatform in de Noordzee voor het eerst een dergelijke golf werd gedocumenteerd.

Resten Britse Bommenwerper WOII Gevonden in Dronten

In Dronten zijn de resten van een Britse Avro Lancaster bommenwerper uit de Tweede Wereldoorlog ontdekt. De berging van het toestel zal naar verwachting pas in november 2025 plaatsvinden. De vindplaats is inmiddels afgezet, omdat er mogelijk explosieven of gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Het vliegtuig is vermoedelijk neergestort op het water, waardoor er enkel brokstukken over zijn. In 1959 werden op dezelfde locatie al stoffelijke resten gevonden, die als 'Unknown Airman' zijn begraven.

De berging, onder leiding van stafofficier Coen Cornelissen, kost naar schatting 800.000 euro. De gemeente Dronten schiet het bedrag voor en ontvangt waarschijnlijk 750.000 euro terug van de overheid. Cornelissen benadrukt dat bergingen van dit soort complex zijn, mede door de mogelijke aanwezigheid van gevaarlijke materialen.

Van de circa 6.000 gecrashte vliegtuigen in Nederland tijdens de oorlog, blijft nog 15 procent te bergen.

Premier en ambtenaren verlaten Torentje wegens brandgevaar

Premier Dick Schoof en zijn ambtenaren hebben het Torentje en de kantoren van het ministerie van Algemene Zaken verlaten vanwege brandgevaar.

De gemeente Den Haag stelde woensdag als uiterste deadline voor het vertrek, aangezien het gebouw niet meer voldeed aan de brandveiligheidsnormen en onveilige vluchtroutes had.

Hoewel de gemeente eerder toestemming had verlengd, werd in juli aangegeven dat verdere verlenging niet mogelijk was. Om het vertrek te forceren, werd een dwangsom van 100.000 euro per week opgelegd.

Het ministerie had langer willen blijven vanwege zorgen over

de digitale veiligheid op de nieuwe locatie, maar is nu ingetrokken bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Door de verhuizing zijn nog niet alle werkplekken en digitale verbindingen operationeel, wat de komende tijd beperkingen voor het functioneren van het ministerie kan opleveren, aldus minister Mona Keijzer.

Extra opvang voor asielzoekers in Utrecht en Leiden biedt tijdelijke verlichting

Vanaf woensdagavond worden tientallen asielzoekers tijdelijk opgevangen in Utrecht en Leiden om de druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel te verlichten. In Utrecht kunnen circa honderd mensen voor twee weken terecht in de Jaarbeurs, terwijl in Leiden ongeveer veertig mensen twee tot drie weken onderdak krijgen in de Antoniuskerk.

De tijdelijke oplossing voorkomt dat asielzoekers buiten moeten slapen, maar blijft afhankelijk van verschillende factoren. Zo werd het aantal beschikbare plaatsen in Leiden eerder bijgesteld van tachtig naar veertig.

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) noemt de maatregelen een stap in de goede richting, maar benadrukt dat er structureel meer opvangplekken nodig zijn.

De instroom van asielzoekers blijft onverminderd hoog, wat leidt tot voortdurende uitdagingen in de opvangcapaciteit.

Duitse militair gewond bij parachuteoefening op Ginkelse Heide

Ede – Op vrijdagmiddag is een Duitse militair gewond geraakt tijdens een parachuteoefening op de Ginkelse Heide bij Ede.

De militair liep verwondingen op bij een mislukte parachutesprong, zo bevestigt een woordvoerder van de Koninklijke Landmacht. De ernst van de verwondingen is op dit moment nog niet bekend, maar de militair is per ambulance naar het ziekenhuis gebracht.

De oefening maakt deel uit van de voorbereidingen voor de Airborne-luchtlandingen, die gepland staan voor zaterdag. Tijdens dit evenement wordt de tachtigste herdenking van Operatie Market Garden gevierd, waarbij honderden parachutisten uit historische vliegtuigen zullen springen om de luchtlandingsoperatie uit de Tweede Wereldoorlog te herdenken.

Onderzoek: Jongeren veelvuldig geconfronteerd met drugs op sociale media

Uit recent onderzoek van het Trimbos-instituut blijkt dat een grote meerderheid van Nederlandse jongeren tussen 16 en 18 jaar in aanraking komt met drugsgerelateerde content op sociale media. 89% van de ondervraagde jongeren zag binnen vier dagen ten minste één keer beelden van drugs. Vooral op Instagram (52,9%) en TikTok (14,1%) werden drugsbeelden gesignaleerd.

De jongeren rapporteerden uiteenlopende vormen van content, van humoristische afbeeldingen tot prijslijsten van drugs. In bijna de helft van de gevallen was zichtbaar drugsgebruik of leek het alsof de betrokkenen onder invloed waren.

Opvallend is dat 53% van de jongeren minder drugsgerelateerde content tegenkwam dan zij hadden verwacht.

Het onderzoek, uitgevoerd onder 73 jongeren, liet hen vier dagen lang bijhouden hoe vaak en via welke kanalen zij druggerelateerde beelden zagen en wat de aard van deze content was.

Verstappen krijgt taakstraf van FIA wegens ongepast taalgebruik

Max Verstappen heeft een taakstraf gekregen van de FIA vanwege ongepast taalgebruik tijdens een persconferentie. De Red Bull-coureur gebruikte donderdag het f-woord om de prestaties van zijn auto in Bakoe te beschrijven. Hij werd meteen aangesproken op zijn taalgebruik, vooral omdat FIA-voorzitter Mohammed Ben Sulayem eerder had opgeroepen tot meer gepast gedrag van coureurs.

Verstappen reageerde hierop door te stellen dat scheldwoorden vaak voorkomen in andere sporten, maar dat deze niet altijd worden uitgezonden. Hij pleitte ervoor om dergelijke boordradio-uitingen niet meer te delen om incidenten te voorkomen.

Dit is niet de eerste keer dat Verstappen een taakstraf krijgt. In 2018 werd hij ook al gestraft na een incident met Esteban Ocon. Het is nog onduidelijk wat zijn nieuwe taakstraf precies inhoudt.

Verstappen eindigde de eerste training voor de Grand Prix van Singapore op de vierde plaats, achter Charles Leclerc van Ferrari.

Memphis en Maatsen ontbreken in voorselectie Oranje voor Nations League

Bondscoach Ronald Koeman heeft Memphis Depay en Ian Maatsen niet opgenomen in de 26-koppige voorselectie van Oranje voor de Nations League-wedstrijden tegen Hongarije en Duitsland. Depay, die recent een contract tekende bij Corinthians, heeft nog geen wedstrijd gespeeld voor zijn nieuwe club. Maatsen, die twee maanden geleden tot de EK-selectie behoorde, ontbreekt eveneens.

Koeman heeft slechts drie keepers opgenomen in zijn selectie: Bart Verbruggen, Mark Flekken en Nick Olij. Justin Bijlow, bankzitter bij Feyenoord, is afwezig. Andere opvallende afwezigen zijn Crysencio Summerville en Mats Wieffer. Stefan de Vrij en Teun Koopmeiners keren terug in de selectie.

De Vrij kampte eerder met fysieke problemen en Koopmeiners ontbrak vanwege een transfer naar Juventus. Oranje speelt op 11 oktober tegen Hongarije en op 14 oktober tegen Duitsland. Met vier punten uit twee wedstrijden staat Nederland tweede in de groep.

Lokale oplossingen kunnen miljarden besparen op het overvolle stroomnet

Nederland kampt door de snelle groei van duurzame energie, zoals zonnepanelen, met capaciteitsproblemen op het stroomnet.

Hoewel er tot 2030 tussen de 60 en 100 miljard euro wordt geïnvesteerd om het netwerk te versterken, pleiten experts zoals energieplanoloog Christian Zuidema van de Rijksuniversiteit Groningen voor lokale oplossingen. Deze kunnen het landelijke net ontlasten en miljarden besparen.

Dynamische stroomtarieven stimuleren vraag naar energie wanneer deze goedkoop is, maar houden geen rekening met lokale beperkingen, wat leidt tot onevenwichtigheden in aanbod en verbruik. Lokale initiatieven zoals buurtbatterijen of warmtenetten kunnen dit probleem deels verhelpen door opwekking en verbruik dichter bij elkaar te brengen.

Daarnaast wijst Zuidema op de noodzaak om kritisch te kijken naar de vestiging van energie-intensieve industrieën, die vaak een groot beroep doen op het net met relatief beperkte voordelen voor de werkgelegenheid.

JDE Peet's waarschuwt voor impact EU-ontbossingswet op koffie-export

Koffielanden lopen het risico dat hun export naar de EU wordt geblokkeerd als de nieuwe Europese ontbossingswet niet wordt uitgesteld, aldus JDE Peet's, eigenaar van Douwe Egberts, in de Financial Times. De wet, die op 30 december van kracht gaat, richt zich op grondstoffen zoals cacao, palmolie, rubber en koffie uit ontboste gebieden.

JDE Peet's, een van de grootste koffiebedrijven ter wereld, pleit voor minimaal een jaar uitstel vanwege onzekerheid over nalevingsregels. Volgens directeur wereldwijde inkoop Christopher Beath, heeft de sector fors geïnvesteerd in naleving, maar vreest hij dat bestaande karteringssystemen, zoals die van Enveritas, mogelijk niet voldoen aan de nieuwe eisen van de EU. Deze vereisen traceerbaarheid tot de exacte landbouwpercelen van elke koffiezending.

Augustus drukste maand voor Schiphol sinds 2019

Schiphol heeft in augustus 2023 de drukste maand beleefd sinds oktober 2019, met 6,4 miljoen passagiers, een stijging van 6% ten opzichte van vorig jaar.

In augustus 2019 telde de luchthaven nog 6,8 miljoen reizigers. Er waren ruim 43.000 vluchten, bijna 4% meer dan in augustus 2022.

De meeste passagiers reisden van of naar bestemmingen als Spanje, Groot-Brittannië, Griekenland, Italië en de Verenigde Staten. Bijna 2,2 miljoen reizigers waren overstappers, wat neerkomt op 1,1 miljoen unieke passagiers.

Schiphol verwacht in 2024 voor het eerst meer passagiers te verwerken dan vóór de coronapandemie. Ondanks flinke tariefstijgingen blijven vliegtuigen vol. Ook hoeft de luchthaven minder te krimpen; de overheid heeft het maximale aantal vluchten bijgesteld naar 475.000 tot 485.000 per jaar.

Premier Schoof: 'Er ligt geen bom onder kabinet' ondanks discussie over asielcrisiswet

Premier Dick Schoof benadrukte tijdens zijn persconferentie dat de discussie binnen zijn kabinet over de asielcrisiswet geen aanleiding geeft voor een kabinetscrisis.

Hoewel de PVV een noodwet voorstaat om snel maatregelen te kunnen nemen, zelfs vóórdat de Tweede Kamer hierover stemt, heeft coalitiepartner NSC hier bedenkingen bij. De premier stelde dat er nog geen besluit is genomen en dat dit binnen twee tot vier weken zal gebeuren.

Schoof erkende dat het recente debat heftig verliep en dat er interne ambtelijke adviezen zijn vrijgegeven waar hij niet volledig achter stond, maar hij benadrukte dat de partijen in het kabinet zich bewust zijn dat zij niet gebaat zijn bij een kabinetsval.

Sports Nederland

Sportwereld roept op tot heroverweging btw-verhoging

DE sportwereld heeft een brandbrief gestuurd aan de Tweede Kamer met een dringend verzoek om de aangekondigde btw-verhoging op sport terug te draaien. Onder andere de KNVB, sportkoepel NOC*NSF en het platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) vrezen grote gevolgen voor zowel de sportsector als de samenleving. De verhoging werd afgelopen dinsdag op Prinsjesdag aangekondigd door het nieuwe kabinet.

In de brief uiten de organisaties hun bezorgdheid over de negatieve impact van de btw-verhoging op sport. Ze stellen dat de maatregel een brede groep zal raken, waaronder sportverenigingen, sportondernemers en miljoenen sporters.

De stijging van de btw, die van 9% naar 21% gaat, zou volgens de sportwereld de toegankelijkheid van sport onder druk zetten. Naar schatting kan dit ervoor zorgen dat 12% van de Nederlanders stopt met hun sportactiviteiten, wat neerkomt op zo'n 700.000 mensen.

Daarnaast wijzen de sportorganisaties op de financiële impact. De extra kosten worden geraamd op 223 miljoen euro. Ook wordt gewaarschuwd voor de gevolgen voor de zwemveiligheid in Nederland. Jaarlijks zouden er 7.000 minder zwemdiploma's worden uitgereikt, wat de veiligheid van kinderen in en rond het water in gevaar zou brengen. Bovendien komt er door de btw-verhoging jaarlijks 3,5 miljoen euro minder beschikbaar voor jeugd- en amateurvoetbal, wat vooral kleinere sportverenigingen hard zal raken.

Niet alleen de sportsector luidt de noodklok. Ook organisaties uit de cultuur- en boekensector hebben hun zorgen geuit. Volgens hen heeft de btw-verhoging 'grote negatieve gevolgen' voor welzijn, welvaart, leesvaardigheid en werkgelegenheid. Astrid Weij, directeur van Kunsten '92 en een van de initiatiefnemers van de campagne #geenhogerebtw, stelde eerder al dat de btw-verhoging voor iedereen voelbaar zal zijn. Of het nu gaat om het bezoeken van musea, het kopen van boeken, of het beoefenen van sport, voor alle Nederlanders zullen de kosten stijgen.

De btw-verhoging is onderdeel van het hoofdlijnenakkoord van partijen zoals de PVV, VVD, NSC en BBB, en raakt niet alleen sport en cultuur, maar ook logies, zoals hotels. Begin juni voerden verschillende belangenorganisaties al campagne tegen de maatregel onder de noemer #geenhogerebtw. Ze waarschuwden toen al voor de effecten op de betaalbaarheid en toegankelijkheid van sport, cultuur en vrijetijdsbestedingen.

Nederlandse voetbalcoëfficiënten onder druk: Portugal Komt Dichtbij

HET Europese seizoen 2023/24 is stroef begonnen voor de Nederlandse voetbalclubs, en de druk op de Nederlandse coëfficiëntenpositie neemt toe. De eerste speelronde van de Champions League leverde geen coëfficiëntenpunten op, wat direct invloed heeft op de positie van Nederland op de UEFA-coëfficiëntenranglijst. Met Portugal snel naderend, staat Nederland nu voor de uitdaging om zijn zesde plek te verdedigen om ook in het seizoen 2026/27 verzekerd te zijn van twee directe tickets voor de Champions League.

In de afgelopen week verloren zowel PSV als Feyenoord hun openingswedstrijden in de Champions League. PSV ging met 3-1 onderuit tegen Juventus, terwijl Feyenoord een zware 0-4 nederlaag leed tegen Bayer Leverkusen. Dit resulteerde in nul coëfficiëntenpunten voor Nederland, een teleurstellend resultaat in een seizoen waarin iedere punt telt.

Portugal, de grootste concurrent van Nederland op de ranglijst, profiteerde daarentegen optimaal. Overwinningen van Benfica en Sporting leverden Portugal 0,800 punt op, waardoor het verschil op de coëfficiëntenranglijst nu is geslonken tot slechts 3,500 punten. Portugal staat momenteel op de zevende plaats met 51,416 punten, terwijl Nederland op 54,900 punten staat. Frankrijk, dat op de vijfde plaats staat met 59,950 punten, lijkt voorlopig buiten bereik voor Nederland, gezien hun voorsprong van ruim vijf punten.

Dit seizoen pakt Nederland per zege per deelnemende club 0,333 punt, omdat er zes clubs het seizoen zijn begonnen. Vorige jaren was dit 0,400 per zege, omdat er toen vijf Nederlandse ploegen actief waren in Europa. Naast PSV en Feyenoord zijn ook Ajax, FC Twente en AZ nog actief in Europa, en er wordt op deze teams gerekend om punten te verzamelen. Het al uitgeschakelde Go Ahead Eagles draagt echter niet meer bij aan de coëfficiënten.

Volgende week is er weer een nieuwe kans voor Nederland om punten te scoren wanneer Ajax, FC Twente en AZ hun campagnes beginnen in de Europa League. Deze wedstrijden zijn cruciaal voor het verdedigen van de zesde plaats op de ranglijst.

De coëfficiëntenranglijst bepaalt niet alleen hoeveel teams een land mag afvaardigen naar de Europese toernooien, maar ook in welke fases zij instromen. Voor Nederland staat er dus veel op het spel dit seizoen, want een daling naar de zevende plek zou betekenen dat Nederland slechts één direct ticket voor de Champions League zou overhouden.

De komende weken worden cruciaal voor de positie van Nederland op de Europese coëfficiëntenranglijst.

Sport.nl

Nederlandse Tennissers Stuiten op Thuisfavoriet Spanje in Kwartfinales Davis Cup

DE Nederlandse tennisploeg, onder leiding van captain Paul Haarhuis, is tijdens de loting voor de Davis Cup Finals gekoppeld aan Spanje, een van de topfavorieten. De knock-outfase van het prestigieuze landentoernooi zal plaatsvinden in november in het Spaanse Málaga. Met deze loting wacht Nederland een zware uitdaging, aangezien Spanje met Carlos Alcaraz, de nummer drie van de wereld, in zijn gelederen, als favoriet wordt beschouwd. Daarnaast is er een kans dat Rafael Nadal, viervoudig Davis Cup-winnaar, zijn opwachting maakt.

De Davis Cup Finals worden gespeeld van 19 tot en met 24 november 2024. De exacte speeldagen voor de kwartfinales moeten nog worden vastgesteld. Mocht Nederland erin slagen om de Spaanse thuisploeg te verslaan, dan wacht een confrontatie in de halve finales met de winnaar van de kwartfinale tussen Duitsland en Canada.

Zware Lotingen in de Andere Kwartfinales
Aan de andere kant van het speelschema neemt titelverdediger Italië het op tegen Argentinië, een team dat bekendstaat om zijn vechtlust in Davis Cup-competities. De Verenigde Staten, met een sterke tennisgeschiedenis, treffen Australië, een van de landen met het meeste succes in de Davis Cup.
Spanje won in 2019 nog de Davis Cup en hoopt dat succes in eigen land te herhalen. Nederland, dat het toernooi in 2022 nog de kwartfinales bereikte, staat voor een uitdagende missie. Spanje heeft met de sterke enkelspelers en ervaren dubbelteams een solide team dat wordt gesteund door het thuispubliek in Málaga.
Moeizame Plaatsing Nederland
Nederland wist zich afgelopen zondag ternauwernood te plaatsen voor de knock-outfase van het toernooi. Tijdens de groepsfase had het team één overwinning nodig in de ontmoeting met Italië om door te gaan naar de volgende ronde. Na de nederlagen van Botic van de Zandschulp en Tallon Griekspoor in hun enkelspelen, kwam de redding van het dubbelteam. Wesley Koolhof en Van de Zandschulp wonnen het beslissende dubbelspel, waardoor Nederland als tweede eindigde in de groep met Italië, Brazilië en België.

Het Nederlandse team wist zich daarmee te scharen onder de acht beste landen die in november strijden om de Davis Cup. Haarhuis heeft een ploeg tot zijn beschikking die zich meermaals veerkrachtig heeft getoond, maar de ontmoeting met Spanje zal zonder twijfel een van de zwaarste tests zijn.

Vooruitblik
Ondanks de moeilijke loting biedt de Davis Cup altijd verrassingen, en het Nederlandse team heeft al vaker laten zien te kunnen presteren onder druk. De knock-outfase van de Davis Cup Finals belooft in elk geval een spannende strijd te worden met enkele van 's werelds beste tennissers in actie.

Of Nederland deze keer door kan stoten naar de halve finales, zal afhangen van de vorm van de spelers en de kracht van het Spaanse team, dat voor eigen publiek ongetwijfeld tot het uiterste zal gaan. De komende weken zullen bepalend zijn voor de voorbereiding van beide teams op de beslissende ontmoetingen in Málaga.

RECETA DI DIA

Keto Pizza Roll-Ups

Keto Pizza Roll-Ups ta un opcion delicioso y abao den carbs perfecto pa esunnan cu ta sigui un dieta cetogenico of simplemente ta busca un alternativa saludabel n'e pizza rollnan tradicional. E roll-upsnan aki ta facil pa traha, ta prepara den algun minuut y ta ideal como snacks, appetizer of hasta como plato principal. E miho parti ta cu por personalisa nan cu bo ingredientenan faborito, manera pepperoni, ham, hotdog of hasta berdura. E receta rapido y satisfactorio aki sigur lo converti den un faborito di henter e famia.

Ingrediente:
1 cup di keshi mozzarella raspa
½ cup di keshi parmesano raspa
1 weso
1 telep di conoflok na puiro
1 telep di oregano seco
10-12 slice di pepperoni (of ham, salami, etc.)
¼ cup di saus marinara abao den carbs (opcional pa sirbi)

Instruccion:

1. Prekeinta e forno: Prekeinta bo forno na 200°C (400°F) y fura un teblachi pa horna cu bakingsheet.

2. Prepara e mescla di keshi: Den un comchi grandi, mescla e mozzarella, e parmesano, e webo, e conoflok na puiro y e oregano te forma un mansa pegahoso.

3. Extende e mansa: Pone e mescla di keshi entre dos pida papel di baking sheet y uza un rollingpin pa extend'e te forma un rectangulo fini, di aproximadamente 0.5 cm diki.

4. Añadi e pepperoni: Kita e bakingsheet mas ariba y distribui e slicenan di pepperoni di manera uniforme riba e mansa di keshi.

5. Lora: Cu cuidao, lora e mansa for di un extremo te n'e otro, formando un rol preta. Uza un baking sheet pa yuda lora.

6. Horna: Pasa e rol p'e teblachi prepara y horna durante 12-15 minuut of te ora cu e ta bruin y crunchi.

7. Corta y sirbi: Lag'e fria un tiki prome cu corta na slice di 2 cm. Sirbi cu saus marinara abao den carbs si bo ta desea.

Conseho:
* Bo por agrega ingrediente mansa mushroom, spinazie of oleifi pa mas sabor y variedad.
* Sigura pa horna e roll-ups lo suficiente pa nan por ta crunchy pafo y suave paden.

Disfruta di bo Keto Pizza Roll-Ups como un opcion abao den carbs y yena di sabor.

Fortaleza pa Famia

Muri sin kere den Cristo ta nifica muri bao di condena y bay fierno

HOPI hende no kier papia di dje, hopi ya no ta predica di dje, pero ta tur locual Hesucristo a splica Nicodemo den Juan 3:16-21, pasobra for di den versiculo 14-15 Hesus ta bisa cu e Yiu d hende mester wordo halsa pa ken cu kere den dje por tin bida eterna.

Awendia materialismo y inmoralidad, ta pone hende pensa riba e bida terenal solamente y ta blokia hende su mente pa nan no arepenti, kere y wordo salba.

Esun cu muri sin acepta Cristo Hesus y no reconoce cu ta necesario pa sirbi y biba den santidad lo bay fierno. Pasobra pa drenta shelo mester tin relacion intimo cu Cristo Hesus pasobra e palabra ta bisa nos y e ta para skirbi den tur bijbel di tur religion cu ta proclama e palabra di Dios bisando:

"Pasobra ta un Dios so tin y un mediador tambe entre Dios y hende. E hende Cristo Hesus kende a duna su mes como rescate pa tur hende. Y ta importante pa tur hende cuminsa puntra nan pastoor kico ta berdad, p'asina hende no kere den fantasia." (1Timoteo 2:4-5-6)

Hesus a bisa ami ta e caminda e berdad y e bida, ningun hende no por yega cerca e Tata si no ta pa medio di Mi.

Si un hende muri sin Cristo Hesus como su Señor y Salbador e hende ey lo bay fierno y ningun hende no por haci nada p'e, ni maske cuanto hende resa despues, no ta cambia nada. Pasobra tur hende mester entrega nan bida na Cristo Hesus ora nan ta na bida y kere den Dje, esey ta e plan di Dios pa salbacion. (Juan 3;16)

Segun tur hende por lesa pa nan mes den Lucas capitulo 16:19-31 y specialmente den verse 23-24 nos ta conoce e realidad di fierno. Ora un hende muri sin Cristo e no tin paz, pasobra su curpa ta sosega. pero su alma lo ta den candela eterno.

Ningun hende cu drenta shelo lo no sali pasobra e tin bida eterno cerca Hesus den shelo y mescos tambe esun cu bay fierno lo no sali pasobra e tin morto eterno cerca diabel y su compinchinan.

Locual tur hende mester compronde den e reino di Dios ta Dios ta manda y Dios su palabra no ta cambia ta un gobierno tin y ta Dios ta goberna.

Riba mundo nos conoce politica, den shelo no tin politica, no tin coalicion, ta un gobierno tin, e momento cu Lucifer a pensa di por a trece rebeldia den shelo y asina trece dos partido, Dios a tire y tur su aliadonan for di shelo.

Pero tin un oportunidad pa tur esunnan cu kier arepenti: Si nos confesa nos pica, E ta fiel y husto di pordona nos, nos picanan y libra nos di tur inhusticia.

Ta un solo berdad tin den Bijbel: Y ta para skirbi cu esun cu kere lo ta salba y esun cu no kere lo ta condena pasobra e no a kere den e unico Yiu di Dios.

Tur hende mester ta na altura locual Juan 3:36 ta proclama: Esun cu kere den e Yiu tin bida eterno, ma esun cu no obedece e Yiu no tin bida, ma e furia di Dios ta keda riba dje.

Pa drenta den relacion cu Cristo ta simpel: Pasobra si bo confesa cu bo boca Hesus como Señor y kere den bo curason cu Dios a lante for di mortonan lo bo ta salba.

Cristo Hesus ta e unico caminda pa salbacion y bida eterna.

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

E apostel y Evangelista di pordon

Awe ta dia di San Mateo

TUR 21 di september, Iglesia Catolico ta celebra San Mateo, un di e diesdos apostelnan di Hesus y autor di e prome Evangelio di e Testament Nobo. Prome cu su encuentro cu Cristo, Mateo, tambe conoci como Levi, tabata traha como colectant di impuesto, un profesion desprecia p'e Hudiunan. Su bida a cambia radicalmente ora cu Hesus a yanm'e pa sigui'e, loke a convirtie den un simbolo di transformacion y misericordia divino.

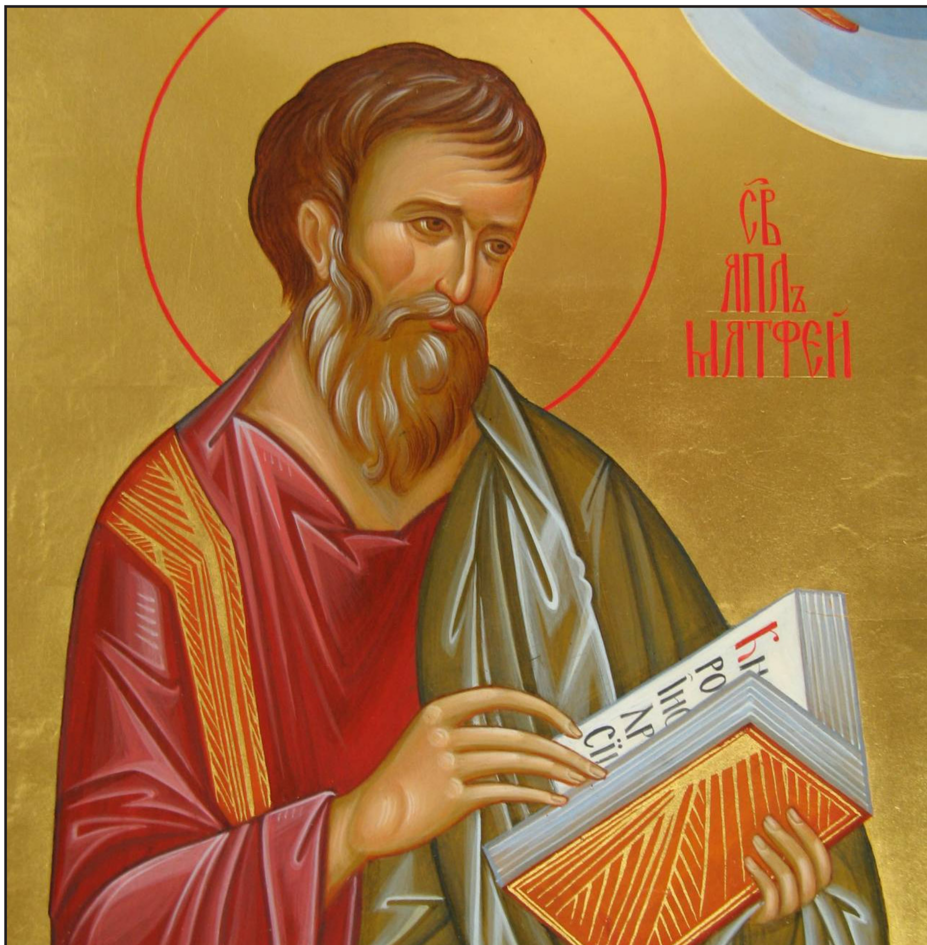
Bida di San Mateo

Naci na Cafarnaum, Mateo a laga atras su bida como colectant pa converit den discipulo di Hesus. Su decision pa sigui e Maestro ta refleha e posibilidad di cambio cu nos tur tin. Door di uni na Hesus y n'e otro apostelnan, Mateo a dedica su bida pa predica e Evangelio y comparti e enseñansa di Cristo, destacando e importancia di pordon y redencion.

Evangelio di Mateo

E Evangelio di Mateo ta un di esunnan mas lesa y studia den e Testament Nobo. E ta caracterisa pa su structura cla y su enfasis den e enseñansanan di Hesus riba Reino di Shelo. Ta e unico Evangelio cu ta contene e Sermon di e Sero, un pasashi clave cu ta presenta e etica cristian. Mateo a skirbi pa un audiencia Hudiu, subrayando Hesus como e Mesias priminti.

San Mateo y su legado

San Mateo ta wordo recorda no solamente como Evangelista, sino tambe como un testimonio di e misericordia di Dios. Su bida ta mustra cu no ta importa con leu nos a desvia, semper nos por bolbe haya e caminda. Su conversion ta un inspiracion pa esunnan cu ta busca un cambio real den nan bida.

E festividad di San Mateo ta invita nos pa reflexiona riba e transformacion personal y e misericordia infinito di Dios. Su bida y su escritura ta recorda nos cu e yamada pa sigui Cristo ta pa tur, sin importa nos pasado y cu semper nos por cuminsa di nobo.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo
mi ta banda
di boso Curason, mi por stens di loke
Señor ta haci"
Salmo 33

Cu inmenso dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento inespera di nos esposo, welo y tata:

Alfredo Rodrígues Cachucho
*05-12-1943 - †19-09-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde e ta pone mi sosega.

E ta hiba mi na awa trankil,
pa mi bolbe haya forsa”.
Salmo: 23
Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Florentina M. Dirksz
Cariñosamente yama “Ruby of Bibi”
*15-12-1949 - †08-09-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

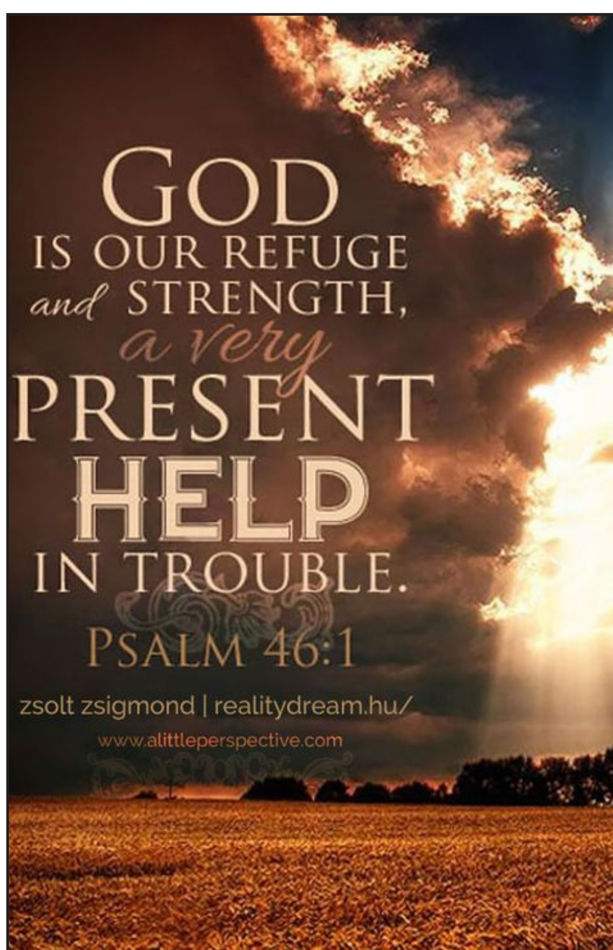
“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta pone mi sosega.

E ta hiba mi na awa trankil,
Pa mi bolbe haya forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Maria Rafaela Croes
*24-10-1933 - †17-09-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Mi Dios, Mi Señor, Mi Salbador
Cu Bo amor infinito tene mi den Bo brasa
Ya no tin scuridad
Unicamente Bo Luz briyando

Cu dolor na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Anthony Segundo Scharbaay
*11-06-1957 - †17-09-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta pone mi sosega.

E ta hiba mi na awa trankil,
Pa mi bolbe haya forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Leopoldo Willems
*15-11-1943 - †15-09-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Nobena y fiesta na honor di Santa Teresita di Niño Hesus

PASTOOR Rafi Cananea di Parokia Santa Teresita di Niño Hesus ta invita cordialmente tur Parokiano y henter comunidad di Aruba pa hunto participa na e nobena y fiesta na honor di nos patrona.

E nobena ta cuminsa diadomingo 22 di september pa 6'or di mainta sigui pa un Santo Sacrificio di Misa pa 7'or di mainta. Despues di cada dia di nobena lo tin Santo Sacrificio di Misa.

E fiesta patronal ta diamars dia 1 di oktober pa 6'or di atardi na Misa Santa Teresita di Niño Hesus.

Ban hunto laga nos resa cu fervor y pidi e Flor Chikito pa manda un yobida di rosa

Nobena na honor di Santa Teresita di Niño Hesus

Diadomingo 22 di september	6 am	Misa Santa Teresita
Dialuna 23 di september	5 pm	Misa Santa Teresita
Diamars 24 di september	5 pm	Misa Santa Teresita
Diarason 25 di september	5 pm	Misa Santa Teresita
Diahuebs 26 di september	5 pm	Misa Santa Teresita
Diabierne 27 di september	5 pm	Misa Santa Teresita
Diasabra 28 di september	6 pm	Kapel Emmanuel
Diadomingo 29 di september	6 am	Misa Santa Teresita
Dialuna 30 di september	5 pm	Misa Santa Teresita

OCA tin e tristo deber di participa e fayecimento di Sra. Hayde Cecilla De Mey mama di nos amigo caballista, Milton Thijzen.

Cu e sosega na pas

"Cerca Dios mi alma ta na paz, manera un yiu cerca su mama"

Cu inmenso tristesa nos ta participa fayecimiento di

ROSINI URBINO RAS
"Dufy"
*13 September 1964 - † 12 September 2024

Na nomber di su:
Mayornan: † Joaquin y † Vera Maria Ras – Ridderstapt

Compañera di bida: Sandra Croes
Yiunan: Gislane Ras; Stacey Ras y Ricky Croes; Rosini Ras

Nieto stima: Ashton Croes

Rumannan: Ruben y Violeta Ras; Rubia Ras; Roselia y Albert Vrolijk-Ras; Rossy Ras y Daniela Speyer

Rumannan di criansa: Jenny Lesandrina y yiunan; Tamara y Marlon Istatia

Sua: Humphrey Croes y famia
Cuñanan: † Vilma Croes y famia; Marion Croes y Rofelix y famia

Iha: Veyronish Tromp

Sobrino(a)nan: Vera Maria y Rodney Tromp y yiunan; Roxina Ras y yiu; Nataniel Ras y yiu; Clifford Ras; Ronald Speyer y Lina Parra y yiu; Roseanne Vrolijk y yiunan; Maria Joaquina y Cristian Gonzalez y yiunan; Aaron Speyer y Nikky Kelly; Yelitza y Stephanie Ras; Yeritza Ras y Aldwin Koolman y yiu; Albert Vrolijk; Myron y Candy Speyer y yiu

Prima y primonan
Amigonan di cas Manuel Teran, Patrick Henriquez, Edwin Chirino, y Joseph Hodge. Ex-coleganan di Post Aruba. Coleganan di Bureau Sostenemi, Mongoose Biljard Team y tur su amigonan di bilyard y bisiñanan.

Demas famia: Ras, Croes, Flanegien, Vrolijk, Speyer, Quandt, Orman, Zievinger, Sevinger, Oliver, Tromp, Vivo, Bernabela, Odor, Jacobs, Ridderstap, Kemp, Lesandrina, Istatia, Britten, Mackay, Martis, Pieter (Curacao).

Acto di entiero lo tuma luga diasabra 21 di september 2024 for di 9:00 am pa 11:00 am na Aurora Funeral Home y despues lo sali ba pa Santana Catolico na Paradera.

Despues di entiero no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Disculpa nos si den nos momentonan di tristesa nos por a lubida un of otro familiar.